

“ អស់ ឡើយបានត្រូវរបួសច្រវះ ” អារ្យប្រាជ្ញប្រកែកក្លាយ”
យើងទាំងអស់ បានឃើញវារត់ទាំងចេញឈាមហូរស្រោច
ពេញខ្លួន ” ។

“ នេះជាកលល្បិចទៀត! ” អារ្យប្រាជ្ញនោះតែខំពន្យល់ត
ទៅទៀត “ អាស៊ីតបាញ់វាត្រូវតែបន្តិចទេ ។ អញបានឃើញ
សំបុត្រដែលវាបានសរសេរដោយដៃផ្ទាល់របស់វា ។ បើ
ប្រសិនបើពួកឯងចេះមើលឯងនឹងឃើញថា អស់ ឡើយបានរៀប
ចំគំរោងការក្បត់នេះជាមួយអាស៊ីត ៖ គឺថាក្នុងពេលមានស្ថាន
ភាពផុសដាប ហើយ រីកកាសហុចមកដល់ហើយ វានឹងឱ្យ
សញ្ញាសត្វទាំងអស់រត់ចេញ ដើម្បីទុកភូមិឱ្យខ្មាំងចូលមក
កាន់កាប់ ។ សមមិត្ត! គំរោងការនេះហៀបនឹងបាន
សំរេចទៅហើយ ។ អញជឿច្បាស់ថា វាប្រាកដជាឈ្នះ
បើកុំតែបានរៀបច្បងបដិវត្តន៍របស់យើង គឺមិត្តឈ្នះមកជួយ
ទាន់ ។ តើឯងនៅចាំបានទេ ថាក្នុងពេលដែលអាស៊ីត
និងគ្នាវាចូលមកដល់កណ្តាលភូមិ អស់ ឡើយរត់ចុះជើងហើយ
មានសត្វជាច្រើនរត់តាមក្រោយវា ! ហើយតើវាហ្នឹងទាំង
អស់គ្នានៅចាំទៀតទេថា ក្នុងពេលប្រមុជនូវដែលកាត់ចលា-
ចលបានកើតឡើងពេញទី ហើយក្នុងពេលដែលយើងហៀប
តែនឹងចាញ់ អាស៊ីតទៅហើយនោះស្រាប់តែស្រែកម្តងមួយ

ស្រែកឡើងថា “ ពួកអារ្យសុំស្រែករបរាជ័យ ” នេះជាសម្តែង
របស់មិត្តឈ្នះ ដែលខំស្រែកពញ្ជាក់សតិយើងព្រមទាំងស្តុះ
ទៅខាំជើងអាស៊ីត ។ អញជឿថាវាហ្នឹងទាំងអស់គ្នានៅចាំ
បានមែនទេ? នេះជាពាក្យពន្យល់របស់អារ្យប្រាជ្ញ ។ វា
ដើរចុះ ដើរឡើងបណ្តើរហាក់ដូចជាគិតអំពីអ្វីមួយ ។

ក្រោយពីបានស្តាប់ពាក្យយោសនារបស់អារ្យប្រាជ្ញមក
សត្វទាំងឡាយហាក់ដូចជាចាំរឿងនោះឡើងវិញ ។ យ៉ាង
ណាមិញ វាទាំងអស់នឹកឃើញថាមានមួយពេលនោះ អា
ស៊ីតបានរត់ចេញទៅក្រៅមែន ។ អារ្យប្រាជ្ញនោះតែមិនអស់
ចិត្ត ។ ទីបំផុតវាសិយាយឡើងថា៖ “ អញមិនជឿថា អា
ស៊ីត មានគំនិតក្បត់ទេ ។ ពិតមែនហើយថា ក្រោយពី
ពេលប្រយុទ្ធមក អាកប្បកិរិយារបស់វាបានផ្លាស់ប្តូរខ្លះ ។ តែ
អញនៅតែជឿថា វាជាមិត្តចិត្តមួយធ្វើមួយរបស់យើងក្នុង
ពេលប្រយុទ្ធ ” អារ្យប្រាជ្ញឆ្លើយវិញក្លាយ ដោយសំដីមួយៗតែ
ច្បាស់លាស់៖ “ មិត្តឈ្នះរៀបច្បងបដិវត្តន៍បានប្រាប់យើង
ច្រើនដងច្រើនគ្រាហើយ ថាអស់ ឡើយជាចារបុរសរបស់អា
ស៊ីត តាំងពីយូរយារណាស់ហើយ ។ វាបានរួមគំនិតជា
មួយអាស៊ីតតាំងពីមុនបដិវត្តន៍មកម៉្លេះ ” ។

“ ឧ ! បើអញ្ជឹងមែនអញ្ជឹងសំបើយ ” អាព្រាញឆ្លើយកាត់
ភ្លាម ៖ “ បើមិត្តឈ្នះថាអញ្ជឹងមែន វាពិតជាត្រូវ ” ។

“ សប្បិធ្ម ! ត្រូវហើយ នេះបានពិតជាគំនិតសាបគ្គី ”
អាព្រាញស្រែកឡើង ហើយសម្តែងទៅអាព្រាញ ។ អា
ព្រាញបោះដំហានដើរទៅមុខ ក៏ប៉ុន្តែឈប់វិញ - នៅស្ងៀម
បន្តិច - ហើយនិយាយទៀតថា ៖ “ អញចង់ប្រាប់ឲ្យឯងទាំង
អស់ដឹងមុនឲ្យហើយថា ចាប់ពីថ្ងៃនេះទៅ ឯងរាល់គ្នាត្រូវបើក
វែកក្បាល ។ មុននឹងនិយាយអ្វី ។ ព្រោះអញជឿថាមុខជាមាន
គ្គីគ្នាអាស័រឡីនៅបង្កបង្ក ក្នុងចំណោមយើងនេះ ! ” ។

បួនថ្ងៃក្រោយមក នៅរសៀលថ្ងៃមួយ អាឈ្នះ បានបញ្ជា
ឲ្យហោរសត្វទាំងអស់មកប្រជុំនៅទីធ្លា ។ លុះសត្វទាំងអស់
មកជុំគ្នាហើយ អាឈ្នះក៏ដើរចេញពីផ្ទះ ។ គេឃើញវាមាន
ពាក់មេដាយ ២ មួយគឺ “ វិបុរសថ្នាក់លេខ១ ” និង “ វិបុរស
ថ្នាក់លេខ២ ” នេះជាមេដាយដែលអាបំពាក់ខ្លួនឯង ។ វែក
ប្រាំបួនរត់ជុំវិញវា ស្រែកកញ្ជ្រៀមព័ទ្ធជាមួយ ធ្វើឲ្យសត្វទាំង
ឡាយប្រើអ្វីឯខ្លួនគ្រប់ ។ គ្នា ។ សត្វទាំងអស់អង្គុយចាំយ៉ាង
ស្ងៀមស្ងាត់ មានចិត្តពិភាល់ថាមុខជាមានរឿងអ្វីមែកកើត
ទៅហើយ ។

ដល់ហើយអាឈ្នះយេរសៀបបាត់ចិត្តប្តឹងប៉ាត់សំប្រឹង
ទៅបណ្តោសត្វទាំងអស់ ។ បន្ទាប់មក ទើបវាបញ្ចេញសំឡេង
យ៉ាងខ្លាំងគួរឲ្យប្រើក្បាល ។ ក្រោយមកវែកទាំងប្រាំបួនរត់
យ៉ាងលឿនគ្រប់ទៅរកសត្វដែលកំពុងអង្គុយ ។ ដល់ហើយ
វាហោរមាត់ត្រចាក់ខាំក្រដូកទាំងបួនក្បាល - ជ្រូកស្រែក
ដោយភិតភ័យនិងឈឺចាប់ ។ វាទាំត្រចៀកហើយអូសអា
ជ្រូកបួនក្បាលនោះ យកមកដាក់នៅក្រោមជើង អាឈ្នះ ។
ឈាមហូរសស្រាក់ពីត្រចៀកជ្រូកទាំងបួន ។ វែកយក
អណ្តាតលិតឈាមទាំងកំហឹងនិងអន្ទះអន្ទែង ។

បន្ទាប់មក គេឃើញវែកប្តឹងយ៉ាងលឿនគ្រប់ទៅរកអា
ព្រាញ ។ ឃើញដូច្នោះហើយ សត្វទាំងអស់ស្រឡាំងកាំង
ភិតភ័យរន្ធត់គ្រប់ ។ គ្នា ។ ភ្លាមនោះអាព្រាញលើកជើងមុខទាក់
ចំអាវែកមួយប៉ើងឡើងទៅលើ ហើយដាក់ជើងមកវិញសង្កត់
វាផ្ទុំនឹងដី ។ អាវែកស្រែកញ្ជៀក ។ សុំសេចក្តីមេត្តា - ចំណែក
អាពីរទៀតរត់បាត់កន្ទុយ ។ អាព្រាញសម្តែងមុខទៅរកអា
ឈ្នះ ដូចជាចង់បានបញ្ហាថា តើវាគួរប្រល័យអាវែកនេះឬក៏
ត្រូវលែងឲ្យវាចូលខ្លួន ។ ឃើញដូច្នោះ អាឈ្នះប្រែទឹកមុខ
ភ្លាម - ហើយបញ្ជាឲ្យលែងវែក ។ អាព្រាញបង្ហើបជើង - អា
វែកស្ទុះរត់ចេញដោយគ្រាំគ្រា និងស្រែកម្តងដោយឈឺចាប់ ។

ភាពច្របូកច្របល់ក៏បាត់ទៅវិញ ។ អាជ្រូកទាំងបួន
អង្គុយដោយសេចក្តីញ័រញ័រ - ទឹកមុខសម្តែងនូវសេចក្តីព្រួយ
បារម្ភ ហាក់ដូចជាមនុស្សមានទោស ។ អាណ្ណៈហៅជ្រូក
ទាំងបួនឲ្យចេញមកក្រៅ ហើយបញ្ជាឲ្យនិយាយប្រាប់អង្គ
ប្រជុំអំពីកំហុសរបស់វា ។ ទាំងអស់គ្នាដឹងថា អាជ្រូកទាំង
នេះហើយដែលបានជំទាស់នឹងគំនិតអាណ្ណៈដែលបញ្ជាឲ្យលុប
សន្តិសីទព្រឹកថ្ងៃអាទិត្យចោល ។ ដោយមិនបានគិតជាមុន
ជ្រូកទាំងបួនក៏បានរៀបរាប់ប្រាប់អង្គប្រជុំថា វាបានជួបដោយ
លួចហាក់ជាមួយអា. ទី ហើយវាបានចូលដៃជាមួយអា
សំឡីក្នុងការបំផ្លាញហោត់ខ្យល់ ។ ហើយនៅពេលថ្មីៗ នេះ
ទៀតវាបានរួមគំនិតជាមួយ អាសំឡីក្នុងការផ្តល់ភ្នែកមិ
សប្រែងឲ្យព្យាយាម ។ រាប់នៃមទៀតថា ថ្ងៃមួយអាសំឡី
បានខ្ចីប្រាប់វាថា វាជាចារបុរសរបស់ពួកស្លឹក តាំងពីយូរ
យារណាស់មកហើយ ។ គ្រាន់តែជ្រូកនិយាយចប់ភ្លាមអា
ត្តស្តុះទៅត្រចាក់ក្រូកទាំងបួនស្លាប់មួយរំពេច ។ អាណ្ណៈ
ស្រែកហៅឲ្យសត្វដទៃទៀត ចេញមកលាតត្រដាងកំហុស
របស់ខ្លួន ។ ភ្លាមនោះទាបីដែលបានបំបះបំបោរមាត់ឲ្យពង
ទំលាក់ពីលើផ្ទៃ ដើម្បីកុំឲ្យអាណ្ណៈអាចយកទៅលក់ឲ្យរា
បាន បានចេញមកហើយរៀបរាប់ពីកំហុសរបស់ខ្លួន ។ វា

ប្រាប់អង្គប្រជុំថា វាបានយល់សប្តិឃើញអាសំឡីមកប្រាប់វា
ឲ្យប្រគល់នឹងអាណ្ណៈ ។ និយាយចប់ភ្លាម ទាទាំងបីក៏ត្រូវ
ត្រូវទៅក្របលំយដ៏រិតទៀត ។ បន្ទាប់មកគ្មានមួយដើរចេញ
មកសារភាពថា វាបានលួចពោតស៊ីកាលពីឆ្នាំទៅមិញ ។
អាពពៃមួយទៀតប្រាប់ថា វាបាននោមដាក់ក្នុងអាងទឹកដោយ
មានការងូតបង្ហូរពីអាសំឡី ។ ពពៃពីរទៀតប្រាប់ថាវាបាន
សម្លាប់ហើយស៊ីចៀមកញ្ជាស់មួយដែលជាសារឹកយ៉ាងជិត
ស្និទ្ធរបស់អាណ្ណៈ ។ ពពៃពីរនេះនាំគ្នាដេញចៀមកញ្ជាស់
ដែលឈឺស្រាប់ឲ្យរត់ជុំវិញភ្នំក្តើង ទាល់តែស្បែកកម្លាំង
ហូតដល់ដាច់ខ្យល់ស្លាប់ ។

លុះបានចេញមក ថ្ងៃកំហុសរបស់ខ្លួនសព្វគ្រប់ហើយ
សត្វនីមួយៗ ត្រូវទោសប្រហារជីវិត នៅមុខសត្វទាំងអស់ ។
ការសោភាពទោស និងការប្រហារជីវិត ក៏បន្តហូតដល់មាន
គំនរខ្មោចគរលើគ្នានៅមុខអាណ្ណៈ ។ ខ្យល់ទៅជាមានខ្លួន
ឆ្ងាបដោយឈាមស្រស់ៗ ។ គ្មានសត្វណាមួយឆ្ងាប់ឃើញអ្វី
យ៉ាងនេះសោះតាំងពីថ្ងៃបដិវត្តន៍មក ។

ការពិយាតចប់ហើយ ។ សត្វទាំងឡាយ លើកលែងតែ
ជ្រូកនិងត្រូវ ក៏ដកខ្លួនថយដោយសេចក្តីភិតភ័យប្រាប់ញ័រញ័រ
និងសេចក្តីទុក្ខព្រួយ ។ គ្មានពេលណាដែលធ្វើឲ្យវារន្ទត់ចិត្ត

ដូចជាពេលនេះឡើយ ។ គេនេះបកពីសត្វទាំងនោះបានក្បត់
ហើយចូលដៃចូលជើងជាបួយអាស័យ ។ ឬបួយក៏ជាការសង
សឹកយ៉ាងព្រៃផ្សារសំអាតប្តុះ? ពាលពីដើម វាក៏ធ្លាក់ឃើញ
ការសម្លាប់ដែរ តែម្តងនេះវាដូចជាខុសពីមុន ព្រោះវាជាការ
កាប់សម្លាប់គ្នាឯង ។ តាំងពីថ្ងៃបដិវត្តន៍មក វាមិនទាន់ដែល
ឃើញសត្វណាសម្លាប់គ្នាឯងដូច្នោះទេ ។ សូម្បីតែកណ្តុរភូមិ
បួយក៏ពុំទាន់មានសត្វណាសម្លាប់ចោលទេ ។ ដែរ! ។ វា
ទាំងអស់នាំគ្នាដើរតំរង់ទៅលើទូល កន្លែងដែលវាកំពុងសង់
ហាត់ខ្យល់ ។ ដល់ហើយវានាំគ្នាដាក់ខ្លួនទំពេកលើស្មៅ
ហាក់ដូចជាសុំសេចក្តីកក់ក្តៅពីធម្មជាតិ ។ គេឃើញមីកណ្តុប
សេះ - មីក្តុក - អាភ្លើ - មេតោ - ពវៃ - ម៉ាន់ - ទា - ស្ទើរតែសត្វ
ទាំងអស់ លើកលែងតែគ្នាដែលវារត់ពួនបាត់តាំងពីមុនពេល
ប្រជុំ ។ អាព្រួញឈរស្ងៀមផ្ទឹង ។ រួចវាដើរចុះដើរឡើង
គ្រឿងគ្រឿងកន្ទុយ យូរៗ បញ្ចេញសម្លេងថ្ងូរដោយឈឺចាប់ ។
ទីបំផុតវាពាលឡើងថា ៖

“ អញដូចជាមិនយល់សោះ! អញមិនដែលនឹកនាសោះថា
វាអាចមានឧបទ្វរហេតុយ៉ាងខ្មោចផ្សារនេះក្នុងភូមិយើង ។ នេះ
រាមកពីកំហុសរបស់យើងម្នាក់ៗ ។ ឯមធ្យោបាយសំរាប់ដោះ
ស្រាយ អញដូចជាគ្មានឃើញអ្វីក្រៅពីធ្វើការទូតាន់តែច្រើន

នោះទេ ។ ចាប់ពីថ្ងៃនេះទៅ អញត្រូវប្រាកដទូចបានមុនគេ
មុនអង្គប្រជុំវាងរាល់គ្រឹះ” ។

តាហើយវាដើរទៅរកកន្លែងបំបែកផ្លូវ ។ វារូបរាងដុំថ្ម
តូចៗដាក់ក្នុងរទេះ ហើយអូសយកទៅកន្លែងសំណង់ ។ វា
ធ្វើការរហូតដល់យប់ ។

សត្វទាំងអស់ ដេកប្រប្រជុំគ្នានៅជុំវិញមីកណ្តុបសេះ
យ៉ាងស្ងៀមស្ងាត់ ។ ពីលើទូលវាឃើញទេសភាពណាត
សន្តិកដាច់កន្ទុយភ្នែក : វាលស្មៅធំធេងរហូតដល់ផ្លូវធំ វាល
ចំបើងល្វឹងល្វើយ - ព្រៃតម្កោត - ស្រះទឹក - វាលស្រែដែល
មានពណ៌ខៀវស្រងាត់-ដំបូលផ្ទះដែលមានផ្សែងហុយខ្លួលៗ
ទៅលើ ។

ល្ងាចដ៏ត្រជាក់មួយ ស្មៅនិងវល្លិដែលព័ទ្ធជុំវិញរបងចាំង
ភ្នំភ្លេកៗ ដោយត្រូវរស្មីព្រះអាទិត្យពេលអស្តង្គត ។ ទេសភាព
នេះគឺទេសភាពភូមិសម្រែង ។

វានៅតែជឿដោយរំភើបថា នេះជាកូមិរបស់វា ។
កន្លែងណាក៏ដូចជាកន្លែងណា ជាសម្បត្តិរបស់វាទាំងអស់
គ្នា សម្បត្តិដែលវាស្រឡាញ់ កន្លែងដែលវាចង់រស់នៅ ។
ឃើញទេសភាពល្អយ៉ាងនេះ មីកណ្តុបសេះអត់ទ្រាំទប់ទឹក
ភ្នែកមិនបាន ។ បើវាអាចរៀបរាប់ពីទឹកចិត្តពីរបស់វាភើត

វានឹងនិយាយប្រាប់គេថា កន្លែងនេះហើយដែលវាទាំងអស់
បានព្រួញដៃគ្នាវិញការគ្រប់គ្រងនៃអំណាចផ្តាច់ការ ។ ការ
កាប់សម្លាប់គ្នា និងទិដ្ឋភាពដ៏រន្ធត់នេះ វាទាំងអស់មិនបាននឹក
ឃើញសោះឡើយ នៅពេលយប់ដែលអាក់និតបានបង្ហូរធ្វើ
បដិវត្តន៍ ។ យប់នោះ វាស្រមៃឃើញសង្គមមួយដែលសត្វ
ទាំងអស់នឹងបានចាកផុតរួចពីសេចក្តីស្រែកយាន និងទារុណ
កម្មនៃមនុស្ស ។ សត្វទាំងអស់នឹងមានសេរីភាពស្មើគ្នា ។
ម្នាក់ ។ នឹងធ្វើការតាមសមត្ថភាពរៀងៗខ្លួន ។ អ្នកខ្លាំងនឹង
ការពារអ្នកខ្សោយ - ដូចជាវាបានយកដើម្បីការពារបង្កូងកូន
ទា នៅយប់ដែលអាក់និតបានធ្វើសន្តិសីទនោះឯង ។ វា
មិនយល់សោះ - មិនយល់ទាល់តែសោះ ថាតើហេតុអ្វីបានជា
រហូតមកដល់ពេលនេះ គ្មានសត្វណាមួយហ៊ាននិយាយពី
សេចក្តីពិត ក្នុងពេលដែលទាំងអស់គ្នាយរមើលផ្តែស្រែក
គ្រហឹមពាសពេញកន្លែង - ឈរមើលសត្វគ្នាឯង ដែលត្រូវ
ស្តាប់ ថ្វីបើគ្នាបានទទួលសារភាពកំហុសរបស់ខ្លួនរួចហើយ
ក៏ដោយ ។ ទាំងអស់នេះមិនមែនប្រឆាំងនឹងគំនិតបដិវត្តន៍អ្វី
ឡើយ ។ វាយល់ច្បាស់ណាស់ថា សត្វទាំងអស់បានសេចក្តី
សប្បាយច្រើនជាងពីកាលជំនាន់ពូជស្លឹក ហើយសំខាន់ជាងអ្វី
ទាំងអស់ ក្នុងពេលនេះ ទាំងអស់គ្នាត្រូវតែរួមសាមគ្គីដើម្បី

ប្រឆាំងកុំឲ្យពូជស្លឹក ត្រឡប់មកវិញពើក ។ អ្វីៗ ដែលផុតទៅ
ហើយត្រូវបំភ្លេចចោល ។ សត្វទាំងអស់ត្រូវមានសេចក្តី
ស្មោះស្ម័គ្រនឹងគំនិតបដិវត្តន៍តទៅទៀត - ត្រូវធ្វើការឲ្យកាន់
តែច្រើនឡើង នឹងយកបញ្ជាពីលើទៅអនុវត្ត ព្រមទាំងទទួល
ស្គាល់ អាណ្ណះជាមេដឹកនាំ ។

ក៏ប៉ុន្តែ វាមានចិត្តមួយនៅស្តាក់ស្តើរ ។ មិនមានដើម្បី
តែអាណ្ណះមួយទេ ដែលវាមានសេចក្តីសង្ឃឹមនឹងធ្វើការ
តទៅទៀត នឹងខំសង់រហាត់ខ្យល់ឲ្យបានសំរេច ហើយនឹង
យកខ្លួនរងគ្រាប់កាំភ្លើងរបស់មនុស្ស ។ នេះហើយជាគំនិត
របស់មីកណូបសេះ ដែលវាមិនអាចនឹងរៀបរាប់ជាសំដីឲ្យ
បានក្បោះក្បាយពើក ។

ទីបំផុត ដោយមានការគោរពដ៏ក្នុងចិត្តពេកដោយរករក្សា
និយាយមិនចេញ វាក៏ចាប់ច្រៀងច្រៀងបដិវត្តន៍ ។ ឮ
ដូច្នោះហើយ សត្វទាំងអស់ក៏នាំគ្នាច្រៀងតាម ។ វានាំ
គ្នាច្រៀងបីដង - ច្រៀងដោយគ្រឿងក្រំនិងក្អកក្អលក្នុងចិត្ត
បំផុត ។ វានាំគ្នាច្រៀងយ៉ាងស្រងូតស្រងាត់ ។ វាពុំដែល
បានច្រៀងយ៉ាងនេះឡើយពីមុនមក ។

ត្រាន់តែច្រៀងចប់ក្តាម គេឃើញអាប្រាជ្ញដើរចូលមក
ព្រមទាំងមានផ្តែពីរមកវាមួយផង ។ វាមានទឹកមុខបង្ហាញ

ថាមានរឿងសំខាន់អ្វីមួយនឹងប្រាប់ ។ ដល់ហើយវាប្រកាស
ថា ចាប់ពីថ្ងៃនេះតទៅ ដោយមានច្បាប់ពិសេសចេញពីរា
ណ្ណៈ ចំរៀងបដិវត្តន៍ត្រូវលុបចោល ហើយហោបផ្តាច់មិនឲ្យ
នរណាប្រៀងបទនេះតទៅទៀតឡើយ ។

សត្វទាំងឡាយកាន់តែមានការរឿងឆ្ងល់ ។

“ម៉េចបានជាមិនឲ្យយើងប្រៀង?” មីក្កូកស្រែកសួរ
ទៅ :

“ព្រោះគេឈប់ត្រូវការ” វាប្រាប់ដូច្នោះភ្លាម “ចម្រៀង
បដិវត្តន៍គឺគេត្រូវប្រៀងពេលមានបដិវត្តន៍ ។ ឥឡូវបដិវត្តន៍
ចប់សព្វគ្រប់ហើយចម្រៀងនេះក៏ត្រូវតែចោល ។ ការប្រហារ
ជីវិតនៃជនក្បត់ជាតិល្ងាចមិញនេះ ជាការបង្ហើយនៃបដិវត្តន៍
របស់យើង ។ ឥឡូវសត្វទាំងក្នុងទាំងក្រៅបានចុះចាញ់
អស់ហើយ ។ ក្នុងចំរៀងបដិវត្តន៍ យើងបានសម្តែងសេចក្តី
សង្ឃឹមនិងសាងសង្គមមួយថ្មី - ឥឡូវសង្គមនោះ បានគេក
ឡើងហើយ ដូច្នេះចំរៀងបដិវត្តន៍យើងថាគ្មានប្រយោជន៍អ្វី
ទៀតទេ” ។ សត្វទាំងអស់ស្តាប់ដោយក្តីភិតភ័យនិងព្រួយ
បារម្ភ ។ រាចង់សួរហេតុផលទៀត តែក្នុងពេលនោះ ពួក
ពពែក៏ចាប់ស្រែកពាក្យស្នាក់ “ដឹងឬទេ - ដឹងពីអាក្រក់”
ពួលានរំពងឡើងធ្វើឲ្យការជជែកត្រូវបញ្ចប់ភ្លាម ។

ចាប់ពីពេលនោះមកគេដែលងពួចប្រៀង “បដិវត្តន៍” ទៀត
ហើយ ។ ដើម្បីជារបស់ជំនួសអា “កវី” ដែលជាប្រដូក
ធ្លាប់ល្បីឈ្មោះខាងតែងកំណាព្យ ក៏បានតែងកំណាព្យមួយ
ដែលចាប់ផ្តើមថា :

“សត្វភូមិសម្រែង
ចូរឯងចាំទុក
ថ្ងៃនេះថ្ងៃមុខ
បានសុខគ្រប់គ្នា...”

នេះគឺជាចំរៀងថ្មី ដែលសត្វទាំងអស់ប្រៀងរាល់ព្រឹកថ្ងៃ
អាទិត្យក្រោយពីបានបង្ហូតទង់រួច ។ ក៏ប៉ុន្តែសំដីនិងទំនុកនៃ
ចំរៀងថ្មីនេះ ពុំបានធ្វើឲ្យសត្វទាំងឡាយភ្ញាក់ស្មារតីដូចជា
ចំរៀង “បដិវត្តន៍” ដែលវាបានធ្លាប់ប្រៀងតាំងពីដើម
មកឡើយ ។

ចំពូត ៨

បីបួនថ្ងៃកន្លងផុតទៅ សេចក្តីគិតស្តុកនិងក្រៀមក្រំនៃសត្វទាំងឡាយក៏បានអស់ស្បើយបន្តិចម្តងៗ ។ សត្វខ្លះនោះចាំបានយ៉ាងច្បាស់ថា មាត្រាប្រាំមួយនៃធម្មនុញ្ញ បានចែងថា ៖ “សត្វមិនត្រូវសម្លាប់សត្វគ្នាឯង” ។ តែគ្មាននរណាមួយហ៊ានជំទាស់ នៅពេលដែលគេយកជ្រូកទៅប្រហារជីវិតទេ ព្រោះមានខ្លះជឿថា មាត្រាប្រាំមួយនេះគ្មានទាក់ទងនឹងការប្រហារជីវិតនេះឡើយ ។

មីកណូបសេះអង្វរឲ្យអាភ្នើ អានមាត្រានេះឲ្យវាស្តាប់ ។ អាភ្នើប្រកែកមិនព្រមអាន ដោយសំអាងថា ខ្លួនវាមិនចង់ច្របូកច្របល់ក្នុងរឿងនេះទេ ។ មីកណូបសេះក៏រត់ទៅរក “មីភ្នក” ។ មី “ភ្នក” អានឲ្យមីកណូបសេះស្តាប់ ៖ មាត្រាប្រាំមួយចែងថា ៖ “សត្វមិនត្រូវសម្លាប់សត្វគ្នាឯងដោយឥតហេតុផល” ។ ពាក្យប៉ុន្មានម៉ាត់ក្រោយនេះដូចជារាំដែលឮសោះ ។ បើដូច្នោះមែន ការប្រហារជីវិតនេះដូចជាមិនខុសពីមាត្រានៃធម្មនុញ្ញឡើយ ព្រោះការប្រហារជីវិតនេះត្រូវធ្វើ

ឡើងចំពោះសត្វណាដែលបានក្បត់ ចូលដៃជាមួយខ្មាំង គឺអាសំឡី ។

នៅឆ្នាំនេះ សត្វទាំងអស់ធ្វើការកាន់តែច្រើនជាងឆ្នាំទៅ ។ វាត្រូវសង់ជញ្ជាំងរហាត់ខ្យល់ ដែលក្រសាលជាងមុនបីដង ហើយត្រូវសង់ឲ្យហើយទាន់ពេលដែលបានកំណត់ទុក ព្រមទាំងត្រូវបំពេញកិច្ចការទាំងឡាយក្នុងស្រែ - ចំការទៀតផង ។ ពេលនេះហើយដែលសត្វទាំងអស់ដឹងខ្លួនថា វាបានធ្វើការច្រើន តែបានចំណីតិចតួចស្អប់ស្អើងជាងជំនាន់មុនបីវគ្គន៍ ។

នៅព្រឹកថ្ងៃអាទិត្យ អាប្រាជ្ញចេញមក ទាញក្រដាសយ៉ាងវែងមកអានឲ្យអង្គប្រជុំស្តាប់ថា “ផលិតផលនៃដំណាំផ្សេងៗ បានកើន ២០០ ភាគរយ ខ្លះបាន ៣០០ ភាគរយ ខ្លះទៀតបាន ៥០០ ភាគរយ” ។ សត្វទាំងឡាយ លុះបានស្តាប់ហើយ ក៏នាំគ្នាជឿទាំងអស់ ព្រោះវាក្រេចអស់ហើយពីការរស់នៅមុនថ្ងៃបដិវត្តន៍ ហើយវានៅសង្ឃឹមក្នុងចិត្តថាថ្ងៃណាមួយវានឹងបានចំណីកាន់តែច្រើន ទោះផលិតផលចុះឬឡើងក៏ដោយ ។

ឥឡូវបញ្ហាទាំងឡាយត្រូវធ្លាក់មកតាមរយៈអាប្រាជ្ញឬក៏តាមចំណោមជ្រូកណាមួយ ។ អាណុះ ឥឡូវមិនសូវចេញ

មុខមកក្រៅដូចពីមុនឡើយ ។ បើវាចេញមកក្រៅម្តង ។ តែង
 តែមានហ្វូងត្រីដើរអមជាមួយ និងមានមាត់ខ្មៅមួយដើរពីមុខ
 ហាក់ដូចជាអ្នកផ្តាំត្រី ។ អាមាត់នេះត្រូវរងារមួយសិន មុន
 នឹងអាណ្ណះចាប់ផ្តើមនិយាយ ។ ក្នុងក្រោល អាណ្ណះ មាន
 កន្លែងផ្សេងពីសេសដាច់ពីសត្វដទៃទៀត ។ វាស្តីម្នាក់វាង
 ហើយចំណីវាត្រូវដាក់ចាន ឬថាសដែលវាយកចេញពីក្នុងផ្ទះ
 ពូស្វិត ព្រមទាំងមានត្រីពីរអង្គយាយជានិច្ចផង ។ ចាប់
 ពីថ្ងៃនេះទៅ កាំភ្លើងត្រូវបាញ់បីដងក្នុងមួយឆ្នាំ គឺក្នុងថ្ងៃ រំលឹក
 បដិវត្តន៍ ម្តង ថ្ងៃរំលឹក “ប្រតិបត្តិការសឹកសម្រែងជ័យ” ម្តង
 និងថ្ងៃរំលឹកកំណើត អាណ្ណះ ម្តង ។

ឥឡូវសត្វទាំងឡាយឈប់ហោរអាណ្ណះចំឈ្មោះហើយ ។
 វាហោរថា “រៀមច្បងបដិវត្តន៍” ឬក៏ “មេដឹកនាំយើង !” ។
 ពួកជ្រូកបានបង្កើតការថ្មី ។ សំរាប់វាដូចជា : “បិតានៃសត្វ
 ទាំងពួង” - “មេបដិវត្តន៍” - “បិតាក្សត្រាពូជសត្វ” - “មិត្តនៃ
 សត្វទាំងពួង” ។ ល ។

រាល់ដង អាប្រាជ្ញតែងដំណាលពីគតិបណ្ឌិតនៃអាណ្ណះ ។
 វានិយាយបណ្តើរ យំបណ្តើរយ៉ាងក្អកក្អូល ។ វាដំណាល
 ពីសន្តានចិត្តដ៏សប្បុរសនិងពីសេចក្តីមេត្តាករុណារបស់អាណ្ណះ
 ដល់សត្វទាំងអស់ក្នុងពិភពលោក ជាពិសេសដល់សត្វទាំង

ឡាយណាដែលកំពុងរស់នៅក្នុងសេចក្តីល្ងង់ខ្មៅ និងសេចក្តី
 វេទនា ។ ឥឡូវសត្វទាំងអស់ថ្លែងមិនដាច់ពីមាត់នូវសមិទ្ធិ
 ទាំងឡាយដែលសុទ្ធតែជាស្នាដៃរបស់អាណ្ណះ ។ គេសង្កេត
 ឃើញមេមាត់មួយតែងនិយាយថា : “ក្រោមការដឹកនាំដ៏ក្តី
 ស្វាងនៃរៀមច្បងបដិវត្តន៍របស់យើង អញពងបាន ៥ ក្នុងរយ :
 ពេលតែ ៦ ថ្ងៃ” ជួនកាលគេឮមេគោដែលកំពុងដឹកទឹកក្នុង
 ស្រះ ឧទានឡើងថា : “សូមរៀមច្បងបដិវត្តន៍ ចូរចំរើន
 ទឹកស្រះនេះមានឧដារសត្វាញ់អ្វីម៉្លេះទេ !” ដើម្បីសំដែងនូវ
 ទឹកចិត្តស្មោះត្រង់ចំពោះមេដឹកនាំថ្មីនេះ អា “កវី” បាន
 សរសេរកំណាព្យមួយ ដែលមានចំណងជើងថា : រៀមច្បង
 បដិវត្តន៍ :

- រៀមច្បងបដិវត្តន៍ ជាប្រភព
- នៃសុភមង្គល ។
- រៀមច្បងបិតា នៃសត្វកំព្រា
- ជួបកក្រ្តាល់ត្រា ជាទឹកកក្តោ
- នៃសត្វទាំងពួង ។
- រៀមច្បងបដិវត្តន៍ ជាប្រភព
- នៃសន្តិភាព ។
- ចំណីចំណុក មានគ្រប់មានសព្វ

សម្បូណ៌ - សម្បាយ គ្រប់កាយបានសុខ

អស់ទុកទាំងពួង ។

រឿមច្បងបដិវត្តន៍ ជាប្រភព

នៃយុត្តិធម៌ ។

ពីថ្ងៃនេះទៅ ត្រូវប្រៀនប្រដៅ

សត្វតូចសត្វធំ ចេះលូនចេះក្រាប

ចេះថ្វាយបង្គំ គុណមេដឹកនាំ

គុណរកផ្ទឹមគ្នាន ។

អាណ្ណៈ ពេញចិត្តនឹងកំណាព្យនេះណាស់ ហើយបញ្ជា
ឱ្យគេសរសេរដាក់លើជញ្ជាំងជ្រុងក ទន្ទឹមគ្នានឹងធម្មនុញ្ញ ។
មានរូបអាណ្ណៈ ដែលអាប្រាជ្ញគួរនឹងពណ៌ស ព្យួរដាក់កែវ
នឹងកំណាព្យនេះផង ។

តាមរយៈពូពាង អាណ្ណៈ បានធ្វើការទាក់ទងជាមួយ ពូ
យៀង និង ពូថង ។ ឈើហ៊ុបនៅមិនទាន់បានលក់ឱ្យនរណា
ទេ ។ ពូយៀងចង់បានឈើហ៊ុបនេះណាស់ តែគាត់ខ្សថ្លៃ
ថោកពេក ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងពេលថ្មីៗ នេះ មានពាក្យ
ចំចាមអារាមថា ពូយៀងនិងគ្នាគាត់មានគំរោងការនឹងមក
រាយដណ្តើមយកភូមិសម្រែង ព្រមទាំងបំផ្លាញរហាត់ខ្យល់
ផងព្រោះរហាត់ខ្យល់នេះបានធ្វើឱ្យគាត់មានសេចក្តីច្រវែន

វិន្ទាតិវង្សព្រហ្ម ។

មានពាក្យលេចព្រមកថា អាសំឡីនៅពួនក្នុងភូមិព្រៃព្រំ
ស្រក៏ដដែល ។ កាលពីខែមុន សត្វទាំងឡាយបានភ្ញាក់
ផ្អើល ដោយបានដឹងថា មានមេមាត់បានចូលដៃជាមួយអា
សំឡីបំរុងនឹងធ្វើឃាតកម្មដោយដាក់ថ្នាំបំពុលលើរូបអាណ្ណៈ ។
មេមាត់ទាំងនោះត្រូវគេយកទៅសម្លាប់ចោលភ្លាមហើយចាប់
ពីពេលនោះមក ការប្រុងប្រយ័ត្នដើម្បីសុត្តិសុខរបស់អាណ្ណៈ
ក៏ចាប់ផ្តើមសកម្មភាព ។

រាល់យប់មានផ្កាយមកផ្លែវាដេកនៅគ្រប់ជ្រុង ហើយ
មានកូនជ្រូកមួយឈ្មោះអា “ភ្នក់” ជាអ្នកចាំភ្នក្យចំណី
របស់វាមុន ក្រែងលោមាននរណាមាន បំណងលួចដាក់ថ្នាំ
បំពុល ។ ឥឡូវមានដំណឹងមកថាអាណ្ណៈបានសុខចិត្តលក់
ឈើហ៊ុបឱ្យពូថងហើយ ហើយវាបានអនុញ្ញាតឱ្យពូថងចេញ
ចូលភូមិសម្រែងបានតាមចិត្ត ក្នុងការទិញដូដលិតផល
ផ្សេងៗ ។ ការទាក់ទងរវាងអាណ្ណៈនិងពូថង កាលពីដើម
មានតែតាមរយៈពូពាងទេ ឥឡូវការទាក់ទងនេះកាន់តែមាន
ការស្និទ្ធស្នាលឡើង ។ សត្វក្នុងភូមិសម្រែងស្តាប់ពូថង
ណាស់ តែរទេះជាយ៉ាងណាក៏ដោយក៏វានៅចូលចិត្តពូថង
ជាងពូយៀង ដែលវាស្តាប់ហើយខ្លាចទៀតនោះ ។ រដូវ

ប្រាប់ដិតដុតទៅទៀតហើយ សំណង់រហាត់ខ្យល់ក៏ដិតបាន
សំរេច ។ ដំណឹងថា នឹងមានគំរោងការក្បត់ក៏កាន់តែព្រ
ច្បាស់ឡើង ។ ពាក្យចម្រាមរាមាលេចព្រមកថាព្រ
យៀង និងគ្នាគាត់ប្រហែលម្ភៃនាក់ ប្រដាប់ដោយអាវុធ និង
ចូលមកលុកលុយកូមិសប្រែង ។ ដំណឹងដដែលបាន
ផ្សាយថា គាត់បានទៅយុបយិតជាមួយមេឃុំ និងប៉ូលីស
រួចជាក្រសួងហើយ ។ បើគាត់រាយដណ្តើមកូមិនេះបាន
គាត់នឹងមកនៅ ហើយយកកូមិនេះជាសម្បត្តិរបស់គាត់ដោយ
គ្មានឱ្យរណាតវាចាទ ។ ដំណឹងមួយទៀតលេចឡើង
ថា ព្រយៀងបានធ្វើទារុណកម្មផ្សេងៗ លើសត្វទាំងឡាយ
ក្នុងភូមិត្រពាំងស្រកី ដែលជាកូមិរបស់គាត់ ៖ គាត់បានសំពង
សេះមួយទាល់តែស្លាប់ - បង្កត់ចំណីគោ - សម្លាប់ត្រីដោយ
បោះវាចូលទៅក្នុងភ្នំក្តើង - ហើយចាប់មាន់ឱ្យដល់គ្នាដោយ
យកកាំបិតយ៉ាងមុតចងជាប់នឹងខ្នាយ ។ សត្វទាំងអស់
មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយណាស់ កាលណាព្រទារុណកម្មដី
សាហារយង់យួង ដែលសត្វជាសម្បាញ់របស់វាត្រូវរងគ្រោះ
យ៉ាងនេះ ។ វាទាំងអស់អន្ទះអន្ទែងក្នុងចិត្តចង់ទៅវាយ
កំទេចភូមិត្រពាំងស្រកី ហើយបណ្តេញព្រយៀងដើម្បីដោះ
សត្វទាំងអស់ឱ្យបានដុតពីសេចក្តីរងកម្ម ។ ក៏ប៉ុន្តែអាប្រាជ្ញ

បានទំព័រខ្យល់សេចក្តីរងអស់ថា កុំធ្វើអ្វីឆាប់កំហឹងហើយសុំឱ្យ
ជឿលើផែនការរបស់អាណ្ណះវិញ ។ ពាក្យចម្រាមរាមាលេចព្រមកថាព្រ
យៀង និងគ្នាគាត់ប្រហែលម្ភៃនាក់ ប្រដាប់ដោយអាវុធ និង
ចូលមកលុកលុយកូមិសប្រែង ។ ដំណឹងដដែលបាន
ផ្សាយថា គាត់បានទៅយុបយិតជាមួយមេឃុំ និងប៉ូលីស
រួចជាក្រសួងហើយ ។ បើគាត់រាយដណ្តើមកូមិនេះបាន
គាត់នឹងមកនៅ ហើយយកកូមិនេះជាសម្បត្តិរបស់គាត់ដោយ
គ្មានឱ្យរណាតវាចាទ ។ ដំណឹងមួយទៀតលេចឡើង
ថា ព្រយៀងបានធ្វើទារុណកម្មផ្សេងៗ លើសត្វទាំងឡាយ
ក្នុងភូមិត្រពាំងស្រកី ដែលជាកូមិរបស់គាត់ ៖ គាត់បានសំពង
សេះមួយទាល់តែស្លាប់ - បង្កត់ចំណីគោ - សម្លាប់ត្រីដោយ
បោះវាចូលទៅក្នុងភ្នំក្តើង - ហើយចាប់មាន់ឱ្យដល់គ្នាដោយ
យកកាំបិតយ៉ាងមុតចងជាប់នឹងខ្នាយ ។ សត្វទាំងអស់
មានសេចក្តីក្តៅក្រហាយណាស់ កាលណាព្រទារុណកម្មដី
សាហារយង់យួង ដែលសត្វជាសម្បាញ់របស់វាត្រូវរងគ្រោះ
យ៉ាងនេះ ។ វាទាំងអស់អន្ទះអន្ទែងក្នុងចិត្តចង់ទៅវាយ
កំទេចភូមិត្រពាំងស្រកី ហើយបណ្តេញព្រយៀងដើម្បីដោះ
សត្វទាំងអស់ឱ្យបានដុតពីសេចក្តីរងកម្ម ។ ក៏ប៉ុន្តែអាប្រាជ្ញ

វាបានចូលដៃជាមួយអាសំឡី ក្នុងរឿងរ៉ាវនេះដែរ ។ បង្កិច
ក្រោយមក អាក្ខាននោះ ក៏លេបថ្នាំពុលសម្លាប់ខ្លួនឯងបាត់
ទៅ ។ រាមាសតូទាំងអស់ត្រូវឈប់ជឿថាអាសំឡីបាន
មេដាយ “វិរៈបុរសថ្នាក់ទី១” ព្រោះរឿងនេះត្រូវបានប្រទិច
ឡើងដោយអាសំឡីខ្លួនឯង ក្រោយពី “ប្រតិបត្តិការសម្រែង
ជ័យ” ។ មិនត្រឹមតែពុំបានទទួលឥស្សរិយយសនេះទេ អា
សំឡីត្រូវគេផ្ដន្ទាទោសទៀត ដោយវាពុំបានបញ្ចេញសេចក្ដី
គ្នាហាននៅពេលប្រយុទ្ធ ។ ជាថ្មីម្ដងទៀត សត្វទាំងអស់
ស្ដាប់ពាក្យនេះដោយ រាចក្ដីជឿរត់រង តែអាប្រាជ្ញានៅតែខំ
ពន្យល់បន្ថែមថា នេះមកតែពីសត្វអស់នោះគ្មានប្រាជ្ញា ម៉្លោះ
ហើយការចាំក៏ពុំសូវមានដែរ ។

នៅខែនេះ សត្វទាំងអស់ត្រូវប្រឹងធ្វើការស្នើរហួសកម្លាំង
ព្រោះការច្រូតកាត់ត្រូវបង្ហើយព្រមគ្នាជាមួយនឹងរហាត់ខ្យល់។
គ្រឿងចក្រនៅមិនទាន់បានរៀបចំដាក់នៅឡើយទេ ថ្វីបើ
ជញ្ជាំងត្រូវបានធ្វើច្រសើរហើយក៏ដោយ ។ ពូពាងសន្យា
ថា នឹងដើរទិញគ្រឿងចក្រនិងសម្ភារៈផ្សេងៗ ឱ្យ ។ ទោះ
បើមានឧបសគ្គ - កង្វះការពិសោធន៍ - ធ្វើការមិនត្រូវតាម
វិធីសាស្ត្រ និងអំពើព្យាបាទពីអាសំឡីក៏ដោយ ក៏គំរោងការ
រហាត់ខ្យល់បានសម្រេចទាន់ពេលវេលាដែរ ។ សត្វទាំង

អស់ដើរជុំវិញរហាត់ខ្យល់ដោយអស់កម្លាំង តែដោយសេចក្ដី
ពេញចិត្តនឹងស្មារតីដងករបស់វា ។ បើលទេរហាត់ខ្យល់ថ្មីនេះ
រាមូចជាស្នូលរហាត់ខ្យល់ដែលរាសង់ពីលើកមុន ព្រោះ
ជញ្ជាំងក៏ក្រកាស់ហើយមាំ មិនអាចនឹងបំផ្លាញបានដោយ
អាយ ។ ឡើយ ។

វានឹកឃើញអស់ហើយនូវការនឿយហត់ នូវឧបសគ្គនិង
សេចក្ដីអស់សង្ឃឹម ។ តែឥឡូវ តើវាសប្បាយចិត្តប៉ុណ្ណាទៅ
បើប្រសិនបើវាដឹងថាគ្នាខ្លះនឹងរិល ឱណាយ៉ូនឹងដើរ! ។
នឹកដល់រឿងនេះឡើង សេចក្ដីនឿយហត់របស់វាទាំងប៉ុន្មាន
បានបាត់អស់រលីង ។ គេឃើញវាដើរជុំវិញរហាត់ខ្យល់នេះ
ដោយសេចក្ដីរីករាយ ព្រមទាំងស្រែកហោកព្រញ្ញៗដោយ
ជ័យជំនះ ។

អាណ្ណុះដើរមកត្រួតរហាត់ខ្យល់ ដោយមានផ្ដែដើរអមជា
មួយនិងមាន់ខ្មៅដើរពីមុខ ។ វាថ្លែងសេចក្ដីសរសើរដល់សត្វ
ទាំងអស់ដែលបានបំពេញកិច្ចការនេះ ហើយប្រកាសប្រាប់
សត្វទាំងអស់ថា វានឹងដាក់ឈ្មោះរហាត់ខ្យល់នេះថា “រហាត់
បិតាប្រទានភ្លើង” ។ ពីរថ្ងៃក្រោយមកសត្វទាំងអស់ត្រូវចូល
មកប្រជុំពិសេសមួយនៅក្នុងជ្រុង ។ វាក្នាក់ខ្លួនព្រើត កាល
បានឮអាណ្ណុះប្រកាសថា វាបានលក់លើហុបឱ្យពូជយៀង

ហើយ ។ វិស្វករនេះពូជ្យៀងនឹងយកករណីមកដឹកជញ្ជូន
ភូមិ ។ គ្មាននរណាទាយត្រូវសេវា៖ ព្រោះក្នុងពេលដែល
ធ្វើជាគ្រូរៀនជាមួយ ពូជ្យ អាណ្ណៈក៏បានធ្វើការទាក់ទងសាម
ណ្ឌចលាក់ជាមួយពូជ្យៀងដែរ ។

ដូច្នេះការទាក់ទងរកស៊ីជាមួយភូមិ “ទូលក្រវាំងសៀម”
ត្រូវបញ្ចប់ និងដាច់ចំណងតែម្តង ។

ពាក្យពេចន៍ពាក្យកំនើតបណ្តាសាបានឮទៅដល់ពូជ្យ ។
សត្វព្រាប បានទទួលបញ្ជាមិនឲ្យទៅយោសនា នៅភូមិ
ត្រូវពាំងស្រក់ ទៀត ហើយពាក្យស្នាក់ត្រូវតែប្រែទៀតគឺ
តែពី “បរាជ័យពូជ្យៀង” មក “បរាជ័យពូជ្យ” វិញ ម្តង ។

អាណ្ណៈបានធានាអះអាងថា ដំណឹងដែលថាមានគេមក
រាយដណ្តើមយកភូមិសម្រែងនោះ មិនមែនជាការពិតឡើយ។
ម៉្យាងទៀតរឿងទារុណកម្មផ្សេង ។ ដែលពូជ្យៀងធ្វើទៅលើ
សត្វក្នុងភូមិតាត់ ក៏ជារឿងប្រឌិតឡើងដែរ ។

ពាក្យនេះសុទ្ធតែពាក្យចោមអារាម ដែលត្រូវបានប្រឌិត
ឡើងដោយអាសំឡី និងដៃជើងរបស់វា ។ ឥឡូវដំណឹង
ពិតលេចឡើងថា អាសំឡីពុំបានឮនៅភូមិត្រូវពាំងស្រក់
ទេ ។

តែតាមពិត វាពុំដែលរស់នៅក្នុងភូមិនេះម្តងណាឡើយ ។

វាបានរស់នៅយ៉ាងសព្វាយហ៊ុំហោ នៅភូមិទូលក្រវាំងសៀម
ក្រោមការផ្តល់របស់ពូជ្យ ពាំងពិរុយយារមកហើយ រហូត
មកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។

ប្រុកទាំងអស់ បានសេចក្តីកោតសរសើរដល់គលល្យ័ច
របស់អាណ្ណៈ ។ វាធ្វើជាគ្រូរៀនជាមួយពូជ្យ ដើម្បីបង្ខំឲ្យ
ពូជ្យៀងទិញឈើថ្លៃមួយជាពីរ ។ ក៏ប៉ុន្តែកុណាសម្បត្តិរបស់
អាណ្ណៈ មិនមែននៅតែត្រឹមពេលនោះទេ ។ ប្រាជ្ញារឿងវៃ
របស់វា គឺនៅត្រង់ដែលវាមិនដែលជឿលើនរណាទាំងអស់
សូម្បីតែលើពូជ្យៀងក៏ដោយ ។ នេះជាពាក្យពន្យល់របស់
អា “ប្រាជ្ញ” ។ ពូជ្យៀងគាត់ចង់ទិញឈើហ៊ុំបនោះ
ដោយប្រើដែក គឺជាកូនក្រដាសមួយសន្លឹកដែលសរសេរ
ឡើងជាពាក្យសន្យា ។ តែអាណ្ណៈផ្អាកណាស់ វាមិនព្រម
ទទួលទេ វាសុខចិត្តទទួលយកក្រដាសប្រាក់សុទ្ធដែលវាទារ
យកពីពូជ្យៀងមុននឹងវាប្រគល់ឈើហ៊ុំបន្ស ។ ឥឡូវពូជ្យៀង
ឲ្យលុយសព្វគ្រប់ហើយ ។ គឺលុយនេះឯងដែលអាណ្ណៈនឹង
យកទៅទិញម៉ាស៊ីនរហាត់ខ្យល់ ។

ពូជ្យៀងបានដឹកយកឈើហ៊ុំបន្សទៅអស់ហើយ ។
អាណ្ណៈបានហោប្រជុំពិសេសមួយទៀតក្នុងជម្រក ដើម្បី
ពិនិត្យលើចំនួនប្រាក់ ដែលបានមកពីការលក់ឈើហ៊ុំបន្ស

យៀង ។ អាណាចក្រដែលបានលំអដោយបេដាយបានដាក់
ខ្លួនទំលើវេទិកាក្រាលដោយចម្រើង ។ អាណាចក្រដោយ
សេចក្តីរីករាយ ។ នៅកៀនងើងភាគីកញ្ចប់ប្រាក់ដែលដាក់
លើចានមួយយ៉ាងស្អាត ។

សត្វទាំងអស់ដើរមកកាន់មុខវេទិកា សំឡឹងមើលអាណ្ណៈ
ដោយគោរព ។ អាណ្ណៈដើរមកដល់ហើយ ក៏ដាក់ច្រមុះ
ហិតកញ្ចប់ប្រាក់ធ្វើឲ្យក្រដាសស្តើង ។ ពណ៌សប្តើង ហើយ
រត់ចូលរន្ធច្រមុះវា ។

បីថ្ងៃក្រោយមក មានការចលាចលមួយកើតឡើង ។
ពូពាង ដោយមានទឹកមុខស្តេកស្តាំង ជិះកង់យ៉ាងលឿនពល
មកក្នុងភូមិ ។ ដល់ហើយ គាត់រុញកង់ចោលក្នុងទីធ្លា
ហើយក៏រត់យ៉ាងលឿនចូលមកក្នុងជ្រុងក ។ មួយរំពេចនោះ
គេឮសម្រែកកំហឹងយ៉ាងខ្លាំងចេញពីគ្រែអាណ្ណៈ ។ ដំណឹង
បានផ្សាយទៅគ្រប់សត្វក្នុងភូមិ ហើសដូចជាភ្លើងនេះរុំព្រៃ ។
គឺថាក្រដាសប្រាក់ដែលពូយៀងឲ្យមកអាណ្ណៈ ជាក្រដាស
ក្នុងក្តាយ ! ដូច្នេះពូយៀងបានលើហ៊ុមទទេ !

អាណ្ណៈហៅសត្វទាំងអស់មកប្រជុំគ្នាម ។ ពោរពេញ
ដោយកំហឹង វាបានប្រកាសកាត់ទោសប្រហារដីរិតលើរូប
ពូយៀង ។ “ កាលណាយើងចាប់វាបាន — វាស្រែក

ឡើង — “ អាញៀងត្រូវយកទៅស្មោរទាំងអស់ ” ។ វាបាន
បញ្ជាឲ្យសត្វទាំងអស់ប្រុងប្រយ័ត្នខ្លួន ព្រោះបន្ទាប់ពីការបង្ខំ
នេះបុរសគឺឈានរៀងបិទស្រួលកើតឡើង ។ ពូយៀងនិង
គូកនអាចនឹងមកបំផ្លាញភូមិសម្រែងបានគ្រប់ពេលវេលា ។
ដូច្នេះត្រូវមានការយាយឈ្លាតគ្រប់កន្លែងចេញចូល ។

ក្នុងពេលដែល អាណ្ណៈបញ្ជូនសត្វព្រាប ៤ ឲ្យទៅ
កាន់ភូមិចូលព្រាំងសៀម ដើម្បីនាំសារជាមិត្តភាពក្នុងគោល
បំណងនឹងរឹតចំណងឡើងវិញជាមួយពូថង ។

ព្រឹកឡើង ការរាយលុកក៏មានមែន ។ ក្នុងពេលកំពុង
បាយព្រឹក ស្រាប់តែសត្វយាមរត់មកប្រាប់ថា ពូយៀង
និងគូកនបានចូលមកជិតដល់ទ្វាររបងភូមិហើយ ។ ដោយ
សេចក្តីភ្ញាក់ហាន សត្វទាំងអស់រត់ព្រៃព្រមគ្នាគំរង់ទៅទ្វារ
របង ។ មើលទៅ វាហាក់ដូចជាពុំបានជ័យជំនះដោយ
ស្រួល ដូចកាលប្រយុទ្ធពីលើកមុនឡើយ ។ មនុស្ស
ទាំងអស់មាន ១៥ នាក់ ប្រដាប់ដោយអាវុធប្រហែលពាក់
កណ្តាល ។ គេចាប់បាញ់គ្នាមនៅពេលដែលគេចូលមក
ដល់ប្រហែល ៥០ ម៉ែត្រពីរបង ។ សត្វទាំងអស់មិនអាច
ប្រទាំងស្រូវកាំភ្លើងនេះបានទេ ។ ថ្វីបើអាណ្ណៈនិងអាណ្ណៈ
ទឹកទំប្រមៃប្រមូលរាយ៉ាងណាក៏ដោយក៏សត្វទាំងអស់ត្រូវរត់

ថយក្រោយបក្សិញ ។ សត្វខ្លះត្រូវប្តូរស្នាក់នៅក្នុងក្រុង
ជ្រុងក្រោយដើមគ្រាលតាមប្រហោងជញ្ជាំង ។ ឥឡូវវាល
ស្មៅ ព្រមទាំងរហោត់ខ្យល់ត្រូវផ្លាស់ទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃសត្វ
ហើយ ។ អាណ្ណះហាក់ដូចជាចុះចាញ់ ។ វាដើរចុះដើរ
ឡើងដោយឥតចេញស្តី កន្ទុយត្រង់ត្រង់រាត់ហ្នង ។ ។ វានឹក
ដល់ពូថង ហើយវាសង្ឃឹមថា បើគាត់និងគូកនគាត់មកជួយ
ទាន់ ប្រហែលជាមានសង្ឃឹមមកវិញខ្លះ ។ ក្នុងពេលនោះ
ស្រាប់តែព្រាបទាំងបួន ដែលវាបានបញ្ជូនទៅក្រៅពីច្បារ
មិញ ហើរចូលមក ។ អាមួយនោះមានពាក្យស្រដាសគូថ
មួយដែលជាសំបុត្រពីពូថង ។ ក្នុងក្រសាសនោះ មាន
សរសេរថា : “ យើងមកជួយភ្លាម ” ។

ពូឃៀងនិងគូកនឈប់នៅត្រឹមរហោត់ខ្យល់ ។ សត្វ
ទាំងអស់ឈរមើលដោយអស់សង្ឃឹម ។ វាឃើញមនុស្សពីរ
នាក់ដែលប្រដាប់ដោយដំបងដែកនិងពូថៅ ប្រុងនឹងវាយ
កំទេចរហោត់ខ្យល់ ។

“ ទៅមិនរួចទេ!— អាណ្ណះស្រែកឡើង — យើងបានរៀប
ជញ្ជាំងត្រាស់ណាស់ ។ វាមិនអាចរំលំរហោត់ខ្យល់យើងបាន
ក្នុងមួយអាទិត្យទេ ចូរសម្លាប់ទាំងអស់កុំអស់សង្ឃឹម ” ។

អាភ្នើនៅតែឈរមើលទៅរហោត់ខ្យល់ដោយឯកចិត្តទុក

ដាក់ ។ វាឃើញមនុស្សពីរនាក់កំពុងទែរទៅក្រោយ
ជញ្ជាំង ។ ឃើញដូច្នោះហើយ វាភ័យខ្លាចរហោត់ដូចជា
ជឿច្បាស់ក្នុងចិត្ត ព្រមទាំងបក្សិញ ។

“ អញថាហើយ — វាទានឡើង — តើវាទាំងអស់គ្នា
ឃើញពួកវាធ្វើអ្វីទេ? បក្សិចទៀត វានឹងយករំលែកពួកវា
ក្នុងនេះ ” ។ ដោយសេចក្តីភិតភ័យ សត្វទាំងអស់ឈរនៅ
ស្ងៀម ។ វាមិនដឹងថានឹងរត់រកកន្លែងត្រង់ណាទេ ។
ប៉ុន្មាននាទីក្រោយមក ស្រាប់តែគេឃើញមនុស្សរត់ច្រវាក់
ច្រវែងត្រប់ទិសទី ។ បន្ទាប់មកស្រាប់តែពួកសត្វផ្ទុះយ៉ាង
ខ្លាំង ។ សត្វព្រាបហោះព្រាតទៅលើអាកាស ។ លើក
លែងតែអាណ្ណះចេញ សត្វទាំងអស់ប្រាសខ្លួនក្រាបលើដី
និងយកដៃបិទមុខ ។ ដល់វាក្រោកឡើងវិញវាឃើញផ្សែង
ខ្មៅហុយយូលនៅកន្លែងរហោត់ខ្យល់ ។ បក្សិចមក ខ្យល់
បានផាត់ផ្សែងខ្មៅនោះរសាត់អស់ ។ រហោត់ខ្យល់បានក្លាយ
ទៅជាផែនះ!

ទិដ្ឋភាពនេះហាក់ដូចជាលើកទឹកចិត្តដល់សត្វទាំងអស់ ។
សេចក្តីភិតភ័យ និងការអស់សង្ឃឹមអប្បបរមាមិញបានក្លាយទៅ
ជាកំហឹងប្រឆាំងនឹងរំពើដីក្រខ្វក់និងថោកទាបនេះទៅវិញ ។
សំប្រែកសងសឹកបានលាន់ឡើងនៅគ្រប់មាត់ ហើយ

ដោយគ្មានបង្អង់រង់ចាំបញ្ជាពីលើ សត្វទាំងអស់រត់ស្របគ្រប់
គ្នាគំរង់ទៅរកសត្រូវ ដោយពុំមានគិតដល់គ្រាប់កាំភ្លើងដែល
រត់ប្រសាចមកលើវាដូចជាពិលនោះឡើយ ។ ពាក្យ
ប្រយុទ្ធមួយដីសាហារាដែលបំផុត ។ មនុស្សគិតតែពីបាញ់
សត្វចេះតែរត់សំរុកចូលទៅ ។ ការប្រយុទ្ធខ្លួនទល់នឹងខ្លួន
ក៏ចាប់ផ្តើម ។ មនុស្សយកដំបងរំពាត់និងស្បែកជើងវាយ
រាក់ឥតមានបង្អង់ដៃ ។ មេគោមួយ ៣៤៦ និង ក្លាន
ពីរត្រូវស្លាប់នឹងកន្តែង ចំណែកឯសត្វទៀតត្រូវរហូសយ៉ាង
ដំណំគ្រប់ ។ គ្នា ។ អាណ្ណះដែលដឹកនាំប្រតិបត្តិការសឹកនៅ
ពីក្រោយបានត្រូវគ្រាប់កាំភ្លើងមួយគ្រាប់ចំកន្ទុយ ។ មនុស្ស
ក៏ត្រូវរហូសខ្លះដែរ ។ បីនាក់ត្រូវអាព្រាញឆាក់ចំក្បាលម្នាក់
មួយជើងយ៉ាងខ្លាំង ។ ម្នាក់ទៀតត្រូវឆ្ងាយពោះដោយត្រូវ
ស្បែកមេគោរឹត ។ ម្នាក់ទៀតត្រូវមីរបៀបនិងមីពោះខាំក្របាត់
រហូតដល់ដាច់ដោចទោអារអស់រលង ។
សំណាងល្អរបស់សត្វ ក្នុងពេលនោះ អាវុធនៃប្រាំ
បួន ដែលជាសេនាផ្ទាល់របស់អាណ្ណះរត់ស្របគ្រប់គ្រាន់
រងគំរង់ទៅរកមនុស្ស ។ ដល់ហើយ វាក៏ដោះសម្រក់ ។ វា
ស្រែកស្រែកខ្លាំងនោះហាក់ដូចជាមានក្រុមជានិច្ចស្រែកស្រែក
គ្នា ។

បុរេឃើញថា ខ្លួនត្រូវបានដឹកដោយស្រែកសាហារា ឮយៀង
ក៏ស្រែកប្រាប់គ្នា ឱ្យរត់ក្នុងពេលដែលអាសន្នខ្លាំងមិនទាន់
មកដល់ ។ រួចឮយៀងនិងគ្នាគាត់រត់យកព្រះអាយុរៀង ។
ខ្លួន ។ ឃើញដូច្នោះ សត្វទាំងអស់ក៏ដេញរហូតដល់ចុង
ស្រែ ។ វាធ្វើតទកាលវែងនិងឆាក់ចំមនុស្សខ្លះក្នុងពេល
ដែលគេរត់គ្រប់ចូលរង ។
សត្វឈ្នះហើយ! តែវាត្រូវរហូសហើយអស់កម្លាំងច្រើន។
វាចូលមកក្នុងភូមិវិញដោយហត់ហែរ ។ វាឃើញសត្វខ្លះដេក
ស្លាប់នៅលើរាលស្មៅ ។ ទិដ្ឋភាពដ៏សង្ខេបនេះធ្វើឱ្យវាចប់
ទឹកភ្នែកមិនបាន ។ វាដើរមកលប់នៅកន្តែងរហាត់ខ្យល់
រួចនៅស្ងៀមដោយក្រៀមក្រំក្នុងចិត្តយ៉ាងក្រៃលែង ។
ត្រូវហើយ រហាត់ខ្យល់បានរលាយទៅជាដេះ! កម្លាំង
ដែលវាបានសន្សំក៏បានរលាយខ្សែបាក់ទៅជាមួយដែរ ។ គ្រឹះ
រហាត់បានត្រូវខ្ទេចខ្ទីគ្មានសល់ ។ ហើយបើវាដាច់ចិត្តនឹង
សង់ឡើងជាថ្មីម្តងទៀត វាក៏មិនអាចយកថ្មដែលបែកនេះមក
ប្រើប្រាស់បានទៀតឡើយ ។ ថ្មបែកខ្ទាក់ខ្ទាយអស់គ្មាន
សល់ដោយកម្លាំងដូរនៃសេរ ។ រហាត់ខ្យល់ត្រូវខ្ទេចរាប
ស្មើនឹងដី មើលទៅដូចជាគ្មានអ្វីត្រូវបានសង់នៅកន្តែងនេះពី
កាលមុនមកឡើយ ។

មុខដើរចូលបេតិកភូមិ អាប្រាជ្ញដែលគេបិទឃើញសោះ
ពេលមានវិបត្តិនេះ ក៏ដើរតំរូវទៅរកបងសត្វបក់កន្ទុយចុះ
ឡើងដោយបីគ្រែកអរ ។ ក្នុងពេលនោះស្រាប់តែពួកស្វរ
កាំភ្លើងមួយចេញពីជ្រុងក ។

“ តើអាណាចារ្យអីទៀត? ” អាប្រាជ្ញសួរ

“ ដើម្បីទទួលជ័យជំនះរបស់យើង ” អាប្រាជ្ញឆ្លើយត្រាម

“ ជ័យជំនះអី? ” អាប្រាជ្ញសួរ ។ អាប្រាជ្ញត្រូវរងស
ឆ្លិនទៅជើង ។ ក្រចកជើងវាបាក់និងប្រែប្រួលដាច់ ព្រម
ទាំងមានគ្រាប់កាំភ្លើងប្រហែល ១២ គ្រាប់បានកប់ក្នុងជើងវា
ផង ។

“ តើជ័យជំនះលើនរណាអាសម្បាញ់? ”

“ យើងបានដេញខ្មាំងចេញពីភូមិ ដែលជាកន្លែងដីជាទី
ស្រឡាញ់របស់យើង ”

“ តែវាបានបំផ្លាញរហាត់ខ្យល់ ដែលយើងបានទំសាង
បកអស់ពេលជាង ២ ឆ្នាំហើយ ” ។

“ មិនអីទេ យើងនឹងសាងរហាត់មួយថ្មីទៀត ។ យើង
នឹងសាងរហាត់ប្រាំមួយទៀត បើសិនជាយើងត្រូវការ ។ តើ
អាសម្បាញ់ដងមិនជឿលើកម្លាំងរបស់យើងទេឬអី? កន្លែង
ដែលយើងកំពុងឈរនេះ ពីមុនវានៅក្នុងកណ្តាប់ដៃខ្មាំង

ឥឡូវក្រោយការដឹកនាំនៃសម្បាញ់ឈ្នះ យើងបានដណ្តើមយក
វិញហើយ! ” អាប្រាជ្ញបន្ថែមថា: “ ដូច្នេះយើងបានបក់វិញ
ទាំងអស់ ” “ ហ្នឹងហើយដែលគេហោថាជ័យជំនះ ” អា
ប្រាជ្ញបញ្ជាក់ថែម ។

ថាហើយ សត្វទាំងអស់ដើរចូលក្នុងភូមិ ។ គ្រាប់ដែល
កប់ក្នុងជើងអាប្រាជ្ញធ្វើឲ្យវាលឺចាប់ជាខ្លាំង ។ វានឹកឃើញ
ដល់កិច្ចការដ៏លំបាក បើសិនជាវាត្រូវសង់រហាត់ជាថ្មីម្តង
ទៀត ។ ហើយម្តងណោះទៀតវាក៏នឹងមិនគេចវេរពីកិច្ចការ
នេះដែរ ។ ក៏ប៉ុន្តែវានឹកទៅដល់អាយុវាដែលឥឡូវចូល
ដល់ ១១ ឆ្នាំហើយ ។ វាបានម្តងទៀតក្រែងកម្លាំងវាពុំបាន
ខ្លាំងដូចកាលមុន ។

ក្រោយពីបានឃើញទង់ពណ៌បៃតង ត្រូវបង្អួកឡើងវិញ
លើបង្គោល ក្រោយពីបានឮសូរកាំភ្លើងចាញ់ ៧ ដង និង
ក្រោយពីបានស្តាប់សុន្ទរកថា របស់អាណ្ណៈ ដែលបានរៀប
រាប់សរសើរពីសេចក្តីក្លាហានរបស់ពួកវា សត្វទាំងអស់ហាក់
ដូចជារៀងថា វាបានជ័យជំនះថែម ។ សត្វដែលបានស្តាប់
ក៏ត្រូវបានយកទៅធ្វើបុណ្យយ៉ាងអឹកធីក ។ អាប្រាជ្ញនិងមី
កណ្តុបសេះ អូសរទេះខ្មោច ចំណែកអាណ្ណៈដើរពីមុខក្បួន
ដង្ហែ ។ វាធ្វើបុណ្យពីរយប់ពីរថ្ងៃមានចំរៀង - សុន្ទរកថា

ចាញ់ការកើង-ថែករំលោយដល់សព្វគ្រប់ ។ គួរ ។ សព្វ
និមួយ ។ ត្រូវបានផ្ទៃឈើមួយ - គ្រាប់ពោតពីរគ្រាប់សំរាប់សត្វ
ស្លាប និងសាច់ ១ ដុំសំរាប់ផ្ទៃនិមួយ ។ ។ អាយុៈបាន
ប្រកាសថានឹងប្រសិទ្ធិប្រយុទ្ធច្រើមនិងរួចហើយនេះថា “ ប្រតិ
បត្តិការសឹកហាត់ខ្យល់ ” ព្រមទាំងបានបង្កើតគ្រឿងឥស្សរ-
វិយយសមួយទៀតហៅ “ ពិជ័យសង្គ្រាម ” សំរាប់ខ្លួនវា ។
ការសប្បាយក្រោយពីចំបាំងឈ្នះបានធ្វើឲ្យសត្វទាំងអស់ភ្លេច
នូវរឿងក្រដាសប្រាក់បន្តរបស់ពួកយើង ។

ប៉ុន្មានថ្ងៃក្រោយមក ពួកជ្រូកបានរកឃើញឧទិនស្រា
ដែលគេលាក់ចោលក្រោមផ្ទះ ពូស្វិត ហើយគ្មាននរណាបាន
ប្រទះវត្ថុកសោះ ។ យប់នោះគេឮសម្លេងស្រែកហោសប្បាយ
ចេញពីផ្ទះ ។ នរណាក៏ភ្ញាក់ផ្អើលនឹងសម្លេងនេះដែរព្រោះ
វាដូចជាចម្រៀងបទ “ បដិវត្តន៍ ” ។ ប្រហែលជាម៉ោង៩
កន្លះយប់នោះ គេឃើញអាណ្ណុះលូចចេញពីទ្វារក្រោយពាក់
មួកកញ្ចាស់មួយរបស់ពូស្វិតរត់ចោលលេងជុំវិញទីធ្លារួចហើយ
ក៏ចូលទៅក្នុងវិញ ។

ព្រឹកឡើង សភាពស្ងៀមស្ងាត់យ៉ាងចម្រើនឲ្យបានគ្រប
ដណ្តប់លើភូមិសម្រែង ។ ជ្រូកស្ងាត់យំឯគ្មានព្យាភ័ ។
ប្រហែលជាម៉ោងប៉បួន ទើបគេឃើញអាណ្ណុះដើរចេញមក

ដំណើរប្រេកប្រេក ដូចជារលស់កប្បវង វត្តកស្មិតស្មិត -
កន្ទុយធ្លាក់ចុះមកក្រោម ។ អាណ្ណុះដូចជាមានជម្ងឺធ្ងន់ ។
វាហៅសត្វទាំងអស់ឲ្យមកប្រជុំ ព្រោះវាមានដំណឹងមួយដ៏
ក្រៀមក្រំនឹងប្រាប់ ៖

“ ឥឡូវរៀបចំរូងបដិវត្តន៍របស់យើងឈឺធ្ងន់!” ។ សម្រែក
យំក៏បានលាន់ឮពេងឡើង ។ វានាំគ្នាយកចំបើងមកក្រាល
នៅមុខទ្វារជ្រូក ហើយនាំគ្នាដើរចេញមកដាក់ជើងថ្មម ។
ហាក់ដូចជាមិនចង់ឲ្យពូស្វិតរត់ដល់អាណ្ណុះ ។
រាយឱ្យកខ្វល់ ព្រមទាំងដណ្តឹងសួរគ្នាទៅវិញទៅមកអំពី
អនាគតរបស់វាថា បើសិនជាមេដឹកនាំរបស់វានឹងចាក
ចោលវាទៅនោះតើវានឹងទៅជាយ៉ាងណា? ។ មានពាក្យ
ចចាមអារាមលេចឡើងថា អាស័រឡីបានប្រើស្បៀតយកថ្នាំ
បំពុលដាក់លាយក្នុងចំណីអាណ្ណុះ ។ ម៉ោង ១១ ថ្ងៃដដែល
អាណ្ណុះចេញមកក្រោយ ព្រមទាំងនាំដំណឹងមួយទៀតមក
ប្រាប់ថា នៅពេលចុងក្រោយនេះ អាណ្ណុះបានចេញបទ
បញ្ញត្តិមួយទៀតគឺហាមសត្វទាំងអស់មិនឲ្យដឹកស្រា ហើយ
បើសត្វណាប្រព្រឹត្តផ្ទុយពីបទបញ្ជានេះ នឹងត្រូវទោសប្រហារ
ជីវិត ។

លូចឡើង ដំណឹងពួកវា ជម្ងឺអាណ្ណុះបានគួរបន្តិចឡើង

វិញ ។ ស្រែកឡើង អាប្រាជ្ញចេញមកត្រាប់តាមអាណ្ណុះកាត់
តែបានស្រួលឡើងវិញហើយ ។ ល្ងាចថ្ងៃនោះ គេឃើញ
អាណ្ណុះមកធ្វើការ ។

បួយថ្ងៃក្រោយមក វាបានបញ្ជាហៅពូ “ពាង” ដើម្បី
ពឹងគាត់ឱ្យរកទិញសៀវភៅនិយាយពីរបៀបមិនស្រាស ។

បួយអាទិត្យក្រោយមក អាណ្ណុះបានបញ្ជាឱ្យយកដំបូម
ដុំនៅក្បែរចំការដែលពីមុនវាគិតថាទុកធ្វើក្រោលឱ្យសត្វណា
ធ្វើការលែងកើតទៅសំរាកនោះ- មកប្រើការស្បែងវិញ ។ វា
បញ្ជាឱ្យគេភ្ជួរវាស់កន្លែងនេះ ក្នុងគោលបំណងថានឹងដាំស្មៅ
ទៀតព្រោះស្មៅកាន់តែក្រឡើងៗ ។ តែទប់ផុតសត្វទាំងអស់
ដឹងថា អាណ្ណុះបានយកដីកន្លែងនោះសំរាប់ដាំស្រូវធ្វើស្រា
ទៅវិញ ។

ក្នុងពេលនេះ មានរិបគ្គិមួយកើតឡើងទៀត ដោយគ្មាន
នរណានឹកនរណាសោះ ។ យប់មួយប្រហែលកណ្តាលអធ្រាត
គេឮសូរសម្លេងដូចជាមានអ្វីបាក់ចេញពីជង្រក។ សត្វទាំងអស់
ក៏រត់ចេញពីក្រោល ។ យប់នេះជាយប់ខែភ្លឺ ។ នៅក្រោម
ជញ្ជាំងជង្រក ដែលមានចារទុកនូវមាត្រាទាំងអស់នៃធម្មនុញ្ញ
វាឃើញមានផណ្តើរមួយបាក់ផាត់ ។ អាប្រាជ្ញរត់ត្រឡប់ទៅ
រកកន្លែងនោះ ដួលបាត់ស្មារតីដោយសេចក្តីភ្ញាក់ ព្រោះវា

ឃើញនៅកន្លែងនោះមានគោបបូម ដក់យោបច្ឆា និងកំប៉ុង
ថ្នាំស ដែលមានថ្នាំកំពុបពាសពេញដី ។ ហ្វូងផ្កូររត់ទៅ
រោបកំពុងវិញអាប្រាជ្ញ ហើយក៏ក្រាវវាចូលផ្ទះវិញបួយរំពេច ។

គ្មានសត្វណាមួយឡើយ យល់ពីនបន្តវហេតុដែលទើប
នឹងកើតឡើងនេះ ក្រៅពីអាភ្នើដែលចេះតែដក់ក្បាលចុះឡើង
ហាក់ដូចជាយល់រឿងនេះ តែមិនហ៊ានចេញស្តីអ្វីឡើយ ។

ដារច្រើនថ្ងៃក្រោយមក មីកុកដើរចូលទៅក្នុងជង្រកឈរ
មើលធម្មនុញ្ញ ហើយភ្ញាក់ខ្លួនដងថា មានមាត្រាខ្លះដែល
សត្វទាំងឡាយបានយល់ច្រឡំទាំងអស់ ។

កាលពីមុន សត្វទាំងអស់ចាំបានយ៉ាងច្បាស់ថា មាត្រា៥
បានចែងថា៖ “សត្វមិនត្រូវផឹកស្រា” ។ តែមានពាក្យពីរ
បីម៉ាត់ទៀតដែលវាមិនចាំ ។ ឥឡូវនេះវាឃើញថា មាត្រា៥
បានចែងថា៖

“សត្វមិនត្រូវផឹកស្រាឱ្យហួសកំរិត” ។

ចំពូក ៥

ក្រចកជើងអាព្រួញដែលបែកចេញជាពីរ ឥឡូវបានជា
 សះស្បើយហើយ ។ សត្វទាំងអស់បានចាប់សង់ហោត់ខ្យល់
 ជាថ្មីម្តងទៀត ក្រោយពីបានរៀបចំពិធីសម្ពោធដោតជ័យ
 ប្រតិបត្តិការសឹករួច ។ អាព្រួញមិនដែលទុកថ្ងៃណាខ្សែទំនេរ
 ទេ ហើយដើម្បីរក្សាកិត្តិយសនិងសំដីរបស់វា វាមិនចង់ឱ្យ
 អ្នកណាដឹងថា វាធ្វើការទាំងបង្ខំទៀតផង ។ ជួនកាលល្ងាច
 ឡើងទើបវាលាន់ខាត់ប្រាប់មីកណូបសេះថា ជើងវានៅចុក
 ពើតនៅឡើយ ។ មីកណូបសេះខំដើររកបុសឈើនិងស្មៅ
 យកមកទំពាហើយព្រួសដាក់កន្លែងឈើ ។ អាភ្នើនិងមីកណូប
 សេះចេះតែអង្វរកុំឱ្យវាខំប្រឹងធ្វើការច្រើនពេក៖ “ វែងត្រូវដឹង
 ថាយើងមិនមែនស្ម័គ្រទាំបានរហូតទេ ” ។ នេះជាពាក្យដាស់
 ភ្លឺនរបស់មីកណូបសេះ តែអាព្រួញហាក់ដូចជាមិនព្រម
 ស្តាប់ ។ វាប្រាប់ទៅវិញថា វាគ្រប់ណាតែមួយរបស់វា គឺវា
 ចង់បានឃើញហោត់ខ្យល់មុនពេលដែលវាធ្វើការលែងភើត។
 ក្រោយពីបដិវត្តន៍ សត្វទាំងអស់ទៅចាំបានថាច្បាប់ចូល
 និវត្តន៍សម្រាប់សេះនិងជ្រូកគឺ១២ ឆ្នាំ គោ១៤ ផ្លែ៥ ពពែ៧

ហាន់និងគ្មាន៥ ឆ្នាំ ។ ផ្ទះសម្រាប់សម្រាកដល់ពេលធ្វើការ
 លែងភើតក៏ប្រុងនឹងសង់ដែរ ។ តែវាហូតមកដល់ពេល
 ឥឡូវ វិនិច្ឆ័យមានសត្វណាមួយនៅឡើយទេ ដែលបានត្រូវ
 អនុញ្ញាតឱ្យឈប់ធ្វើការ ថ្វីបើសត្វទាំងអស់ដៃដៃគ្នាតែពី
 រឿងនេះក៏ដោយ ។ ឥឡូវដីដែលថាទុកសម្រាប់ដាំស្រូវ
 ដំណើបក៏បានរៀបចំគួររាល់រួចស្រេចហើយ ។ មានដំណឹង
 មួយទៀតលេចចេញនៅជ្រុងវាលមួយនោះ អាណ្ណុះបានបញ្ជា
 ឱ្យជំទរបងជុំវិញ ដើម្បីទុកសំគាល់កន្លែងសម្រាប់សង់រោង
 សម្រាកជាការងារដល់សត្វណាដែលបានចូលរយៈពេលហើយ
 ដែលធ្វើការលែងភើត ។ ពួកសម្រាប់សេះ ត្រូវបានគ្រាប់
 ពោត៣គីឡូ ឬចំបើង៨ គីឡូ ក្នុងមួយថ្ងៃ ព្រមទាំងបានផ្លែ
 ឈើ៨ដានៅថ្ងៃបុណ្យ ។ អាព្រួញជិតចូលអាយុ១២ ឆ្នាំ
 ហើយ នៅចុងរដូវប្រាំងក្រោយ ។

ជីវភាពរស់នៅកាន់តែតឹងតែង ការងារក៏កាន់តែពិបាក។
 ធាតុអាកាសមិនល្អសោះឆ្នាំនេះ ម៉្លោះហើយស្បៀងក៏កាន់
 តែខ្វះខាតទៅ ។ ចំណីសម្រាប់សត្វនិមួយៗ ត្រូវបន្ថយ លើក
 លែងតែសម្រាប់ជ្រូកនិងផ្លែ ។ អាព្រួញខំពន្យល់ឱ្យសត្វទាំង
 អស់យល់ថាការបែងចែកចំណីឱ្យបានស្មើៗ គ្នាជាការពិបាក
 ធ្វើហើយថែមទាំងផ្ទុយនឹងគំនិតបដិវត្តន៍ទៀតផង ។ ហើយ

នៅក្នុងពេលនេះទៀតពាក្យចោទអាណាវដែលសាមគ្គីការខ្លះ
ខាតចំណីនិងស្បៀងអាណាវនោះអាណាវបិទពិតទេ ។ បើ
សិនជាមានការខ្លះខាតបែបចំណីក៏មិនត្រូវបន្តយល់ដែរ ហើយ
ការណ៍ដែលសត្វទាំងអស់បានទទួលត្រូវគិតជាងពីមុននោះ គឺ
មកពីការរៀបចំវាឱ្យ ដើម្បីឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធិភាពក្នុងការ
ថែកចំណីតែប៉ុណ្ណោះ ។ អាណាវជួយកសិកម្មក្នុងការ
ពោះពុទ្ធសត្វទាំងអស់ព្រមទាំងពន្យល់ថាសព្វថ្ងៃនេះ សត្វទាំង
អស់បានទទួលគ្រាប់ពោត ចំបើងផ្លែឈើ មើមឈើច្រើនជាង
មុន ទឹកដឹកក៏កាន់តែមានរសជាតិ អាយុកាន់តែវែង។ សត្វ
ដែលទើបនឹងកើតក៏មិនសូវរួមប្រទះនឹងការស្លាប់ ស្មៅក៏កាន់
តែសប្បុរសដើម្បីក៏កាន់តែតិចទៅ ។ សត្វទាំងអស់ជឿ
អាណាវគ្រប់ម៉ាត់ ព្រោះតាមការពិតវាក្រេចជីវិតរស់នៅកាល
ជំនាន់មុនបដិវត្តន៍អស់ទៅហើយ ។ វាដឹងថាសព្វថ្ងៃជីវិត
កាន់តែពិបាកនិងវេទនា ប្រកបទៅដោយការស្រេកឃ្មាន ខ្វះ
ការកក់ក្តៅ ហើយតម្រូវឱ្យធ្វើការគ្រប់ពេលវេលាលើកលែង
តែពេលដេក ។ ពិតប្រាកដហើយ វាបានរងកម្មនិងវេទនា
កាលពីជំនាន់មុន ដូច្នេះវាសប្បាយចិត្តណាស់កាលបានឮថា
ជីវិតនឹងបានធូរស្រាលក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ។ ម្យ៉ាងទៀតកាល
ពីមុនវាជាខ្ញុំបំរើរបស់មនុស្ស តែឥឡូវវាមានសេរីភាព ។

ត្រង់នេះហើយដែលជាចំណុចចាំបាច់ដែល អាណាវជួយយក
មកបង្ហាញតិចតួល ។

សព្វថ្ងៃចំនួនសត្វកាន់តែកើនឡើង ។ ខែមុនមេជ្រូក
៤ បានសម្រាលកូន ៣ ១ ក្បាល ។ កូនជ្រូកទាំងអស់មាន
ពណ៌ប្រផេះ ហើយនៅក្នុងភូមិមានជ្រូកហៅតែមួយគត់គឺអា
ល្មុះ ។ ឃ្នោះហើយគេអាចទាយបានថា កូនជ្រូកនេះកាត់
ទៅរកអ្នកណា ។ មានដំណឹងមួយទៀតធ្វើឱ្យលេចឮថា
អាណាវបានបញ្ជាឱ្យទិញឥដ្ឋនិងឈើ ដើម្បីសង់សាលារៀន
មួយនៅក្នុងទីធ្លា ។ ក្នុងពេលដែលប្អូនទាន់មានសាលា កូន
ជ្រូកទាំងឡាយបានទទួលការហ្វឹកហ្វឺនផ្ទាល់ពីអាណាវ នៅ
ក្នុងរោងបាយ ។ វាហាក់ប្រាណនៅក្នុងសួនហើយត្រូវហាម
មិនឱ្យប្រទ្រុឌលេងជាមួយសត្វដទៃទៀតទេ ។ មានបទ
បញ្ញត្តិមួយទៀតចែងថា កាលណាជ្រូកនិងសត្វដទៃទៀតដើរ
ជួបគ្នាសត្វទាំងនោះត្រូវចៀសផ្លូវឱ្យជ្រូកទៅមុន ហើយជ្រូក
ទាំងអស់គ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ត្រូវចងចូរពណ៌បៃតងនៅកន្ទុយរាល់
ថ្ងៃអាទិត្យ ។

ឆ្មាំនេះមានដំណើរប្រហែលឆ្មាំមុន រៀបលែងតែថវិកា
តូមដែលត្រូវចុះផុសសាបបន្តិច ។ គេត្រូវការទិញឥដ្ឋ
ឡាច់ កំបោរ សម្រាប់សង់សាលារៀន ព្រមទាំងសម្ភារៈ

ផ្សេងទៀតសម្រាប់រោគាត់ខ្យល់ ។ គេត្រូវការទិញប្រេង
 រុជ ទៀននិងស្ករសម្រាប់ប្តូររោគាត់ ។ រោគាត់បានហាម
 បិទឱ្យជ្រួតជ័រទៀតស៊ីត្រូវទេ ព្រោះវាមានល្អធ្វើឱ្យឆាត់ឥត
 ប្រយោជន៍ ។ គេក៏ត្រូវការទិញប្រេងសាប៊ូប្រេង ដូចជាដែក
 គោល ខ្សែ គ្រូង ឈូស ដែក និងចំណីផ្សេងៗ ទៀត ។ ចំបើង
 និងបើងឈើមួយផ្នែកត្រូវទុកដើម្បីលក់ ។ រីឯពងមាន់ក៏ត្រូវ
 លក់ច្រើនជាងមុនដែរ គឺ ៦០០ ពងក្នុងមួយអាទិត្យ ។ ថ្លោះ
 ហើយចំនួនមេមាន់កាន់តែតិចទៅៗ ព្រោះមេមាន់គ្មានពងនឹង
 ក្រាប ។ ចំណីដែលត្រូវបន្ថយពីរបីខែមកហើយនោះ ឥឡូវក៏
 ត្រូវបន្ថយថែមទៀត ។ ភ្លើងជ្រូកក៏ត្រូវឈប់អុជព្រោះគេ
 ចង់សន្សំប្រេងទុកប្រើនៅពេលមានអាសន្ន ។ ចំណែកពួក
 ជ្រូក នៅតែមានជីវភាពដូចធម្មតា ។ តាមពិតទៅវាកាន់
 តែឆាត់ជាងមុនផង ។ ល្ងាចមួយគេជុំក្ដិនឈូយចំឡែក
 ហើយដែលសត្វទាំងឡាយមិនដែលស្គាល់ផង ។ ក្ដិននេះ
 ចេញពីរោងបិទស្រាតូចមួយ ដែលនៅឆ្ងាយបន្តិចពីផ្ទះបាយ
 ហើយជាកន្លែងដែលពូស្វិតបានទុកចោលឥតប្រើប្រាស់ជា
 យូរមកហើយ ។ សត្វខ្លះថាក្ដិននេះជាក្ដិនគេដាំបាយ ។
 វាទាំងអស់គ្នាហិតក្ដិននេះដោយស្រែកឃ្មាន ហើយសង្ឃឹម
 ថាគេមុខជាធ្វើប្តូរពិសេសសម្រាប់វាហើយ ។ ចាំទៅ ។

ប្តូរពិសេសនោះអត់មាន ហើយស្រាប់តែមានដំណឹងមួយ
 ទៀតដឹងថាចាប់តាំងពីថ្ងៃនេះតទៅជ្រូកត្រូវតែស៊ីភាយ ។
 ឥឡូវដំណើរការប្រើប្រាស់ស្រូវសំណើម ហើយ
 ជ្រូកនិច្ច ។ ត្រូវបានស្រាប្រយោជន៍ក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ចំណែក
 រោគាត់បានស្រា ២ លីត្រ ក្នុងមួយថ្ងៃ សម្រាប់ក្រុមជា
 មួយសិប ។

ថ្មីបើកិច្ចការដ៏លំបាកមានកាក់តែច្រើនឡើងក៏ដោយ ក៏ការ
 រស់នៅសព្វថ្ងៃហាក់ដូចជាមានភាពថ្លៃថ្នូរខ្លះដែរ ។ ឥឡូវ
 គេឃើញមានចម្រៀង សុទ្ធរកថា ការដេញត្រូវ ។ ភ្លាម
 បញ្ជាថ្មីរបស់រោគាត់ត្រូវបានបាត់បង់ដែលពួកវាចាំតែរក
 មួយអាទិត្យម្តងដើម្បីលើកទិវាជេរជ័យនៃសាមគ្គីភាពដ៏ស្រស់ស្អាត
 នៅភូមិសាស្ត្រ ។ ពួកវាបានបាត់បង់ប្រេងស្រូវក៏
 ឃើញសត្វទាំងអស់ដើរជុំវិញនិទានលានដ៏ធំធេងប្រាកដដំបូង
 គេ ក៏បន្ទាប់មកស្រូវ គេក៏បែរទៅរកប្រេងស្រូវនិងទា ។ គេ
 ហ៊ានត្រូវដើរមកជុំវិញក៏បង្ហាញមកដើរយោងមុខក្នុងគំរាមរំលោភ
 ខ្មោចស្រូវអាណ្ណរកកាន់ស្រូវប្រាកដដំបូងឈប់ប្រេងស្រូវ
 ពណ៌បៃតងដែលមានសញ្ញាផ្សេងៗស្រស់ស្អាតនិងវាភ្លេង
 ស្មោតដែលមានសេចក្ដីទាមទារដ៏ខ្លាំងមួយមួយដំបូង ។
 បន្ទាប់ពីការដេញត្រូវស្រូវ មានស្រុកតំណាងប្រេងស្រូវដ៏ធំ

នាំ និងការផ្សព្វផ្សាយសេដ្ឋកិច្ចដោយប្រាជ្ញារៀបរាប់វិធីស្តីពី
នៃការចំរើនហើយផ្អែកកាល មានការចាញ់កាំភ្លើងផង ។ ហ្នឹង
ព្រៃចូលចិត្តនិងខ្លះខ្លះដោយគេក្នុងការដាំដុះក្បួននេះ ។ សត្វ
ខ្លះពោលក្នុងព្រៃចុះច្រាននិងបាតុកម្ម កាលណាភ្នែកភ្នែកនិង
ប្រដកនៅដិតវា ។ រាល់ដងដែលមានការរៀនទាំវិធីរៀនដាំដុះ
ក្បួន ដោយឃើញថាជាការនាំគ្នាទៅទាញនិងអស់កម្លាំង
ព្រោះត្រូវឈប់រាប់ប៉ោងទំរាំតែចប់កម្មវិធីនោះ ពួកព្រៃ ក៏នាំ
គ្នាស្រែកសន្ធាប់គ្នាសត្វទាំងនោះបាត់មាត់ ព្រមទាំងស្រែក
ពាក្យស្នាក់ : “ ធ្វើបន្ត ធ្វើដំណើរ ” ទៀតផង ។
ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏គេសង្កេតឃើញថាសត្វភាគ
ច្រើនចូលចិត្តនិងបាតុកម្ម ព្រោះបាតុកម្មអាចរំលឹកនិងដាស់
សតិវាគ្រប់គ្នាទូទាំងជានិច្ចថាឥឡូវនេះវាជាម្ចាស់ខ្លួនវាហើយ
ហើយកិច្ចការទាំងប៉ុន្មានដែលវាធ្វើគឺដើម្បីប្រយោជន៍វាទាំង
អស់ ។ ហើយយ៉ាងហោចណាស់ក៏ចម្រៀង ក្បួនស្តីពី
សូរកាំភ្លើង សម្លេងម្ល៉ាងរងាវ ទង់ដែលបក់រិច អាចធ្វើឱ្យ
វាទាំងអស់គ្នាភ្លេចមួយដងមួយ កាលដែលនូវការស្រែកយូរ
និងទុក្ខវេទនាទាំងឡាយនោះ ។

ខែមេសាចូលមកដល់ ។ ភូមិសម្រែងបានត្រូវប្រកាស
ជាទុក្ខារិកជាសាធារណរដ្ឋ ។ ដូច្នេះការជ្រើសរើស

ប្រធានាធិបតីក៏ដឹងចាស់ហើយ ។ ដោយបានពេញផលតែ
ប្រាក់គណនោះណាស់ក៏ត្រូវតែងតាំងវាជាសត្វជាប្រធានាធិបតី
ច្រើន ។ ក្នុងថ្ងៃដែលនោះ គេបានរកឃើញនូវសត្វ
ថ្មីៗទៀត ស្តីពីការសបគំនិតរបស់អាស៊ីវិទ្យាស្ថាន
ដែលជាចោហ្វាយចាស់ ។ ឥឡូវសត្វទាំងអស់ហាក់ដូចជា
ចង់ជឿថា អាស៊ីវិទ្យាស្ថានត្រឹមតែមិនចង់ឱ្យការប្រយុទ្ធនៅ
ពេលប្រតិបត្តិការសឹកសម្រែងដំបូង ហាក់ដឹងថានេះជាការ
តែវាថែមទាំងបានចូលដៃជាមួយសត្រូវទៀតផង ។ តាម
ការពិត គឺអាស៊ីវិទ្យាស្ថាននេះហើយដែលជាមេក្លោងខាងសត្រូវ
ព្រោះវាបានស្រែកយ៉ាងពេញមាត់ថា “ ដោយយុទ្ធមាន
ដល់មនុស្សជាតិ ! ” ។ ហើយរបួសនៅលើខ្នងអាស៊ីវិទ្យា
ដែលសត្វទាំងអស់នៅចាំបាននោះ គឺវាត្រូវអាណ្ណុះខាំនឹង
ធ្មេញទៅវិញទេ ។

នាគណ្តាលដូរច្រាំង គេឃើញអាខ្នុរក្នុងសំរែរបស់ពួក
ស្លឹកហើរចូលមកក្នុងភូមិ ។ គេមិនដែលឃើញអានេះច្រើន
ឆ្នាំមកហើយ ។ រូបរាងនិងអាកប្បកិរិយាឥតផ្លាស់ប្តូរទេ
គឺថាវានៅតែខ្ជិលហើយចូលចិត្តនិទានអំពី “ ភ្នំសករ ” ។
វាហើរទៅទំលើគល់ឈើ ទទះស្លាបហើយចាប់និទានរឿង
ដែលគ្មានចុងគ្មានដើម ។ ឱ្យតែសត្វណាមួយស្តាប់វា វា

ក៏ចាប់សារស័ព្ទភ្លាម : “ នៅលើភ្នំនោះអាសប្បាយ ! វា
ពោលឡើងដោយម៉ឺងម៉ាត់ ព្រមទាំងយកចំពុះវាចង្អុលទៅលើ
យេអេ- នៅលើនោះហើយពីក្រោយដុំពពកដែលវែង
ឃើញនោះ គឺភ្នំសករ ។ ភ្នំនោះជាកន្លែងហោប៉ៅសប្បាយ
ព្រោះនៅទីនោះហើយ ដែលសត្វទាំងឡាយអាចរស់យ៉ាង
សុខសាន្តនៅពេលចូលរយៈពេលធ្វើការលែងកើត ” ។ វា
អួតប្រាប់សត្វទាំងអស់ថា មានថ្ងៃមួយដែលវាហើរទៅដល់
កំពូលភ្នំនោះ វាបានឃើញវាលស្មៅដ៏ធំធេងដាច់កន្ទុយភ្នែក
និងស្តុដុំ រាយពាសពេញលើមែកឈើ ។ សត្វភាគច្រើន
ជឿវាទាំងអស់ ។ រាល់ឃើញថា បើសព្វថ្ងៃវាមានការ
លំបាកនិងស្រេកឃ្មាន វាត្រូវតែមានភពមួយទៀតដែល
សប្បាយដូចភ្នំសករនេះ ។ តែគេមិនដឹងថា តើពួកជ្រូក
យល់យ៉ាងណាទេ ចំពោះសំដីអាខុកនេះ ព្រោះអ្វី ។ ដែល
អាខុកនិយាយសុទ្ធសឹងតែជារឿងភូតករទាំងអស់ ។ ក៏ប៉ុន្តែ
ពួកជ្រូកនៅតែអនុញ្ញាត ឱ្យអាខុកសំណាក់នៅក្នុងភូមិដោយ
ឥតបង្ខំឱ្យធ្វើការអ្វីសោះ ព្រមទាំងបំប៉នស្រាឱ្យវាមួយកំប៉ុង
រាល់តែថ្ងៃទៀតផង ។

ឥឡូវក្រចកជើងអាព្រួញ បានផាសស្បើយហើយ ។ វា
ធ្វើការកាន់តែច្រើនលើសមុន ។ ឯសត្វដទៃទៀតក៏ធ្វើការ

ស្ទើរចាត់កម្លាំងដៃវាទាំងនេះ ។ ក្រៅពីកិច្ចការធម្មតាក្នុងស្រែ
ចំការនិងការសង់ហោត់ខ្យល់ វាត្រូវសង់សាលារៀនសំរាប់
កូនជ្រូក ។ កិច្ចការនេះបានចាប់ផ្តើមពីខែមីនាមកម៉្លេះ ។
តែបើនៅតែទទួលចំណីមិនគ្រប់គ្រាន់ ព្រមទាំងធ្វើការយ៉ាង
នេះតទៅទៀត មើលទៅសត្វទាំងអស់មិនអាចទ្រាំទ្របាន
ទេ លើកលែងតែអាព្រួញដែលមិនចេះថ្ងូរនិងគេចវេះម្តង
ណាឡើយនោះ ។ វាតែងតែប្រាប់គេឯងថា ដូចជាមិនទាន់
មានសញ្ញាអ្វីបញ្ជាក់ឱ្យឃើញថាកម្លាំងវាទាំងអស់ថយសោះ បើ
កុំនិយាយអំពីសភាពខាងក្រៅ ដែលបានប្រែប្រួលបន្តិចបន្តួច
ដូចជាឥឡូវវាស្បែកនិងរោមមានសម្បុរស្រស់អាប មិនភ័យលោង
ដូចមុន ចង្កេះទាំងសងខាងហាក់ដូចជាបាក់ ។ សត្វខ្លះ
ជឿថា កម្លាំងអាព្រួញនឹងស្ទុះមកវិញនៅរដូវស្មៅខ្ចីខាងមុខ
នេះ ។ ឥឡូវស្មៅខ្ចីដុះពាសពេញវាលទៅហើយ តែអាព្រួញ
នៅតែមានសភាពដដែល ។ នៅពេលវាអូសដុំថ្មធំ ។
ឡើងលើទួល ដើម្បីទម្លាក់មកក្រោមឱ្យបែកជាដុំតូចៗ ម្តងៗ
គេឃើញកម្លាំងវាកាន់តែថយហើយខ្សោយជាងមុនថ្ម តែ
គ្មានអ្វីមករារាំងកម្លាំងចិត្តនិងសេចក្តីមានវាបានឡើយ ។
នៅពេលនោះគេឃើញមាត់វាហើបម្តប់ៗ ហាក់ដូចជាចង់ថាៈ
“ អញនឹងធ្វើការឱ្យកាន់តែច្រើន ” តែគ្មានអ្នកណាឮសំដី

រាឡើយ ។ ជារឿយ ។ ប័កណ្តូបសេះនិងរាភ្នំតែងប្រាប់ឲ្យ
រាទំថែរក្សាកម្មវិធីបង្កិត ក៏ប៉ុន្តែអាព្រួញធ្វើជាមិនឮ ។ ឥឡូវ
អាយុរាជិតចូល១២ ឆ្នាំហើយ ។ រាភ្នំរំលំនឹងពាក្យផាស់
តៀននរណាទាំងអស់ ក្រៅពីខំអូសថ្មទៅបំបែកឲ្យបានច្រើន
មុននឹងដល់ថ្ងៃចូលនិវត្តន៍ ។

នាល្ងាចមួយនៃរដូវប្រាំង មានដំណឹងមួយលេចពេញ
ភូមិថាអាព្រួញបានទៅអូសថ្មម្នាក់ឯង ។ ពាក្យចមាមអារាម
នេះប្រែជាពិតទៅវិញ ព្រោះបីចូននាទីក្រោយមតស្រាបតែ
មានព្រាបពីរហើរសំ ។ មកភូមិហើយប្រាប់ថា : “ អាព្រួញ
បានធ្លាក់ពីលើទួល ឥឡូវដួលផ្លូវពោះក្រោកមិនរួចទេ ” ។

លុះបានឮដូច្នោះហើយ សត្វទាំងឡាយគឺនាំគ្នារត់សំដៅ
ទៅរកកន្លែងកើតហេតុ ។ រាឃើញអាព្រួញដួលផ្លូវពោះ
មែន ក្បាលជាប់ក្នុងកាំកង់រទេះ ក៏ដឹកខ្លួនមិនរួច ភ្នែកស្អិត
ស្ទាំងញើសបែកជោកពេញខ្លួនទាំងអស់ ឈាមហូរហាម
ចេញពីមាត់ ។ ឃើញដូច្នោះ មីកណ្តូបសេះដាក់ខ្លួនចុះជិត
អាព្រួញហើយនិយាយថា :

“ អាព្រួញ យ៉ាងម៉េចដែរក្នុងខ្លួនឯង ? ”
“ អញឈឺដើមទ្រូងណាស់ ” - អាព្រួញឆ្លើយតបដោយ
សម្លេងខ្សាវ ។ - “ តែមិនអីទេ អញជឿថាវាអ្នកអាចបង្ហើយ

រោត់ខ្យល់បានដោយបិទចាច់មានអាយុ ។ ឥឡូវវាក៏បាន
ដេញដល់ច្រើនណាស់ហើយ ។ បើគិតទៅនៅរោ ១ ខែ
ទៀតវាឃ្លានបានចូលនិវត្តន៍ ។ រីឯរាភ្នំគឺដិតចូលវែងវា
ដូចគ្នា គេមុខជាឲ្យរាសំរាក ថ្លោះហើយយើងទាំងពីរមុខជា
នឹងបានជួបគ្នាដល់ពេលចូលនិវត្តន៍ ” ។

មីកណ្តូបសេះក៏ស្រែកភ្លាមឡើងថា : “ យើងត្រូវតែជួយ
វាភ្លាម តើមាននរណាទៅប្រាប់អាព្រួញទេ ? ” ។

រំពេចនោះ សត្វខ្លះក៏រត់ទៅភូមិដើម្បីយកដំណឹងទៅប្រាប់
អាព្រួញ ។ មីកណ្តូបសេះនឹងរាភ្នំទំរុកខ្លួនវែកវាអាព្រួញ
ហើយយកកន្ទុយបក់រុយឲ្យរាដោយស្វាគម្យ ។ បន្តិចមក
អាព្រួញក៏មកដល់ដោយទឹកមុខអាណិតនិងបារម្ភ ។ រាប្រាប់
ថាអាណ្ណះបានដឹងពីរឿងនេះអស់ហើយ ហើយមានសេចក្តី
ព្រួយព្រមទាំងចង់រំលែកទុកនៃកម្មអាព្រួញ ដែលបានកើត
ឡើងលើរូបអាព្រួញ ដែលជាសមាជិកស្នូតត្រង់មួយរូបនេះ
ណាស់ ។

ឥឡូវនេះ អាណ្ណះក៏បានបញ្ជាឲ្យរៀបចំយកអាព្រួញទៅ
កាន់មន្ទីរព្យាបាលឯផ្សារ ។ សត្វទាំងអស់មានសេចក្តីបារម្ភ
ច្រើនក្រោយពីបានឮសំដីនេះ ។ ក្រៅពីមីប្រដេះនិងអាស័-
ឡី គ្មានសត្វណាមួយទេដែលធ្លាប់ចេញពីភូមិ ។ រាទាំងអស់

គ្នាបិទផងឃើញសម្លាញ់វារណាមួយ ដែលមាន ជម្ងឺ ហើយ ក្រូវ
បញ្ជូនទូទៅរស់នៅក្នុងកណ្តាប់ដៃនៃមនុស្សឡើយ ។ តែ
អាប្រាជ្ញបានពន្យល់ថា នៅឯផ្សារ គេមានមន្ទីរពេទ្យព្យាបាល
សត្វដែលអាចមើលជម្ងឺអាប្រាជ្ញបានល្អជាងទុកទូទៅនៅក្នុង
ភូមិ ។

ប្រហែលជាពីរម៉ោងក្រោយមក អាប្រាជ្ញក៏បានស្រួល
ខ្លួនបន្តិច ។ រាងច្រើងក្រោកឈរហើយត្រូវដើរទៅភូមិ
វិញ ។ មីកណូបសេះនិងអាភ្នើបានយកចំបើងមករៀបចំ
កន្លែងដេកយ៉ាងស្រួលសម្រាប់ទទួលអាប្រាជ្ញ ។

ពីរថ្ងៃហើយដែលអាប្រាជ្ញដេកឈឺក្នុងក្រោល ។ ជ្រូក
បានយកថ្នាំពណ៌ក្រហម ដែលវារកឃើញក្នុងបន្ទប់ទឹកស្អាត
ឲ្យអាប្រាជ្ញផឹក ។ មីកណូបសេះជាអ្នកបញ្ជូនថ្នាំអាប្រាជ្ញពីរ
ដងក្នុងមួយថ្ងៃក្រោយពេលបាយម្តង ។ ហើយរាល់ល្ងាចគេ
ឃើញវាដេកហើយនិយាយលេងជាមួយអាប្រាជ្ញ ។ ចំណែក
អាភ្នើវិញ គេឃើញវាដេកបក់រុយឲ្យអាប្រាជ្ញ ។ អាប្រាជ្ញ
ចេះតែពោលថា កុំឲ្យនរណាពិបាកចិត្តនឹងវា ហើយបើវាជា
ពីជម្ងឺអាចរស់នៅ ៣ ឆ្នាំទៅមុខទៀត ។ វានឹកដល់
ពេលដែលវានឹងបានសំរាក ហើយទំរេកខ្លួនទៅលើវាល
ស្មៅដ៏ធំធេង ។ ពេលនោះហើយដែលវានឹងធ្វើវិទ្យុកាស

រៀននិងគិត ។ វាប្រកាសស្រេចថា នឹងប្រើពេលនោះដើម្បី
រៀនគ្រូអក្សរទាំងប៉ុន្មានដែលវាបិទទាន់ចេះ ។

អាភ្នើនិងមីកណូបសេះមកសួរសុខទុក្ខវានៅក្រោយពេល
ធ្វើការ ។ ថ្ងៃមួយនៅពេលថ្ងៃត្រង់ គេឃើញវាទះមួយចូល
បកបំរុងដីក្រោយទៅពេទ្យ ។ សត្វទាំងអស់កំពុងបោចស្មៅ
នៅចំការ ក្រោមការត្រួតត្រានៃអ្នកជ្រូក ស្រាប់តែពេល
នោះ គេឃើញអាភ្នើភ័យ៉ាងល្បឿនចេញពីក្រោល រំស្រក
យ៉ាងភ្នាក់សម្តែង ។ ជាលើកដំបូងហើយ ដែលគេឃើញ
អាភ្នើចេះទាំងហើយដោយយ៉ាងលឿនដូច្នោះ ។ “នាប់ឡើង
នាប់ឡើង” - វារំស្រក - មកភ្លាម គេនឹងមកដឹកយកអាប្រាជ្ញ
ហើយ” ។ ដោយពុំចាំបាច់មានបញ្ជាពីជ្រូក សត្វទាំងអស់
ក៏បញ្ឈប់កិច្ចការភ្លាមហើយរត់តំរង់ទៅភូមិមួយរំពេច ។ ដល់
ហើយវាឃើញវាទះទ្រង់មួយអូសដោយសេះពីរ ។ ទ្រង់នោះ
មានសរសេរអក្សរនៅគ្រប់ជ្រុង ហើយមានតាម្នាក់ប្រកប
ដោយទឹកមុខមិនគួរឲ្យទុកចិត្តនិងពាក់មួកដង អង្គុយនៅកន្លែង
បរ ។ អាប្រាជ្ញបានចេញចាក់ពីក្រោលហើយ ។ សត្វទាំង
ឡាយឈរជុំវិញវាទះ ហើយរំស្រកថា៖ “ទៅឲ្យបានសុខ
ទៅឲ្យបាននាប់ជា សម្លាញ់!” ។ “អាចំភ្និត - អាភ្នើ
រំស្រកសន្ទាប់ឡើងព្រមទាំងយកជើងទ្រុឌដីផង - អាចំភ្និត

តើឯងមិនគិតមើលអក្សរដែលសរសេរលើទ្រូងនោះទេឬអី?”

ឮដូច្នោះសត្វទាំងអស់ឈប់បាត់មាត់ដោយស្ងៀមស្ងាត់។
មីកូកទំប្រកបអក្សរ ។ អាត្ម័ច្រានវាចេញហើយដំរើកមួយ
សន្ទុះធំ ទើបវាបញ្ចេញពាក្យឡើងថា : “ហាងលក់ស្បែក
តើផ្អែមរាល់គ្នាយល់ថាអាហ្នឹងជាស្ទីទេ? គេយកអាហ្នឹង
ទៅលក់ឱ្យចិនប្រលះស្បែកហើយ !”

សត្វទាំងអស់ស្រែកឡើងដោយភិតភ័យ ។ ពេលនោះ
តាអ្នកបររទេះ ក៏លើកាំពាត់វាយសេះ ហើយរទេះក៏ចាប់រុល
ទៅមុខចេញពីភូមិ ។ សត្វទាំងអស់ស្រែកបណ្តើរ រត់តាម
បណ្តើរ ។ មីកូកលេចសេះរត់មុនគេមុនឯងនៅខាងមុខ ។ រទេះ
កាន់តែលឿនឡើងៗ ។ មីកូកលេចសេះខំជាយយ៉ាងលឿន
ឱ្យទាន់រទេះ ។

“អាហ្នឹង! វាស្រែក - អាហ្នឹង! អាហ្នឹង! អា
ហ្នឹង!” ។ ដោយពួសម្តេងអ្នកនៅខាងក្រៅ អាហ្នឹង
ក៏លើកតាមចន្លោះបង្អួចខាងក្រោយ ។ គេឃើញតែតួស
ដែលនៅចុងប្រមុះរបស់វា ។ “អាហ្នឹង!” មីកូកលេច
ចេះតែខំស្រែក “អាហ្នឹងឆាប់រត់ចេញមក ចេញឆាប់ទើង
គេយកផ្អែមទៅសម្លាប់ហើយ!”

សត្វទាំងអស់ក៏ស្រែកប្រមាថា : “ចេញហើយ អាហ្នឹង

ចេញមក” តែរទេះកាន់តែលឿនឡើងៗ រហូតដាច់ឆ្ងាយ
ពីហ្នឹងសត្វទាំងឡាយ ។ គេមិនដឹងថា តើអាហ្នឹងស្តាប់
ពាក្យមីកូកលេចសេះបានឬមិនបានទេ ។ តែមួយសន្ទុះក្រោយ
មក គេលែងឃើញមុខអាហ្នឹងតាមចន្លោះបង្អួចហើយស្រាប់
តែពួសរុញដើរទ្រនាំពេញទាំងទ្រូង ។ គេដឹងដូច្នោះថាអាហ្នឹង
ចង់បំរាស់ចេញពីទ្រូង ។ វាខំយកដើរឆាត់ទ្រូងឱ្យរហែក
ក៏ប៉ុន្តែគួរឱ្យអនិច្ចា! កម្លាំងវាស្បើយអស់លើងហើយមួយ
ស្របក់មកស្ទូរដើរក្នុងក្តាំងដែលចេញពីទ្រូងអប្បាយមិញ ពី
ស្ងាត់បាត់សូន្យឈឹង ។ ដោយអស់សង្ឃឹមសត្វទាំងអស់ ក៏
នាំគ្នាស្រែកអង្វរសេះទាំងពីរ ដែលកំពុងទាញរទេះនោះឱ្យ
ឈប់ : “សម្លាញ់ - សម្លាញ់” វាស្រែកប្រមាថា “ផ្អែមកុំ
យកគ្នាយើងទៅឱ្យគេសម្លាប់!” ។

ក៏ប៉ុន្តែសត្វទាំងពីរនោះស្តាប់មិនបាន ព្រោះល្ងង់ ហើយ
មិនយល់គ្រាន់តែឮហើយ ក៏កាន់តែបង្កើនចង្វាក់ដើររត់ទៅ
ទៀត ។ មុខអាហ្នឹងបាត់ពីចន្លោះបង្អួចទៅហើយ ។ ហួស
ហើយ គ្មាននរណានឹកនាមុនសោះថាបើសិនជាវាត្រឡប់
ទៅជិតទ្វាររបងប្រហែលជាជួយកើត ។ ឥឡូវរទេះរបាល
ជុតទ្វាររបងទៅហើយ ហើយសំដៅយ៉ាងលឿនទៅកាន់ផ្លូវ
ធំ ។ គេលែងឃើញមុខអាហ្នឹងទៀតហើយ ។

បីថ្ងៃក្រោយមក តែបានដំណឹងថាអាព្រួញបានស្តាប់នៅ
ឯពេទ្យ ទោះបីជាវាបានត្រូវគេថែទាំយ៉ាងល្អិតល្អន់ជាងសេះ
ណា។ ទាំងអស់ក៏ដោយ ។ អាព្រួញបានផ្សាយដំណឹងនេះ
ដល់សត្វទាំងអស់ ។ វាប្រាប់សត្វទាំងអស់ថាវាបាននៅជិត
អាព្រួញរហូតដល់ដង្ហើមចុងក្រោយ ។

“គួរឱ្យស្រស់ពេញនិងអាណិតអាណាស់ — អាព្រួញ
ពោលឡើងដោយលើកយកដើងមួយបកផ្លិតទឹកភ្នែក — អញ
នៅជិតវារហូតដល់វាផុតដង្ហើម ។ នៅនាទីចុងក្រោយ
បង្អស់ វាទំនិយាយថា ទេព្រួញសោះ ម៉្លោះហើយវាទ្រូបដាក់
ត្រចៀកអញថា វាស្តាយតែម្យ៉ាងទេ គឺថាវាស្តាប់មុនវាបាន
ឃើញហោត់ខ្យល់បានសម្រេច ។ ទៅមុខទៀតសម្លាញ់!
ទៅមុខទៀត ដើម្បីបដិវត្តន៍របស់យើង!

ជយោ សត្វទាំងអស់!

ជយោ រៀមច្បងបដិវត្តន៍!

ចិត្តឈ្នះ មិនដែលធ្វើអ្វីខុស!

នេះហើយជាពាក្យចុងក្រោយដែលវាផ្តាំ សម្តេច!” ។

ទឹកមុខអាព្រួញប្រែភ្លាម គ្រាន់តែនិយាយរួច ។ វានៅ
ស្ងៀមភ្នែកសម្តែងចុះឡើងហាក់ដូចជាមិនទុកចិត្តលើអ្វីមួយ រួច
ហើយវាក៏ដើរចេញទៅ ។ វានៅចាំបានអំពីភាពចលាចល

ពោរពេញទៅដោយកំហឹង ក្នុងពេលដែលបុស្សបកដឹក
យកអាព្រួញចេញពីភូមិទៅ ។ សត្វខ្លះបានឃើញទ្រូងនោះ
សរសេរអក្សរពីក្រៅថា: “ហាងលក់ស្បែក” ហើយគេ
ទាំងអស់មុខជាគិតថា អាព្រួញត្រូវគេយកទៅលក់ឱ្យចិន
សម្លាប់យកស្បែកហើយ ។ វាដូចជាមិននឹកដល់រឿងនេះ
សោះ ។ ឧ! មកពីសត្វទាំងនោះវាល្ងង់ពេក ។ ភ្លាមនោះ
វាស្រែកយ៉ាងខ្លាំងដោយគ្រវាត់កន្ទុយ និងដើរចុះឡើងថា:
“ចូររងទាំងអស់គ្នា មានជំនឿលើការសម្រេចរបស់មេដឹកនាំ
យើងចុះ! ពិតហើយទេនោះជាប់របស់ហាងលក់ស្បែក តែ
ពេទ្យសត្វគេបានទិញយកទៅប្រើ ហើយអក្សរនោះគេពុំទាន់
បានលប់ចោល ។ ដូច្នេះហើយបានជាវាទាំងអស់គ្នាយល់
ច្រឡំនោះ” ។

នេះជាពាក្យពន្យល់យ៉ាងងាយស្រួលរបស់អាព្រួញ ។

សត្វទាំងអស់ធ្វើចិត្តបន្តិចកាលបានស្តាប់អាព្រួញពន្យល់ ។
ហើយដល់វារៀបរាប់អំពីជម្ងឺរបស់អាព្រួញ ការថែទាំយ៉ាង
យកចិត្តទុកដាក់នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ថ្នាំល្អ ។ ដែលអាណ្ណុះ
បានបញ្ជាឱ្យយកទៅជួយព្យាបាលដោយឥតគិតអំពីតម្លៃ ការ
ងៀងឆ្ងល់និងសេចក្តីក្អកក្អល់ទាំងប៉ុន្មានក៏រលាយអស់ភ្លាម ។
វាទាំងអស់ត្រឡប់ទៅជាសប្បាយទៅវិញកាលណាបានឮថា

សម្បត្តិវាយ៉ាងហោចណាស់ ក៏បានស្តាប់ដោយគេយកចិត្ត
ទុកដាក់ណាស់ដែរ ។

ព្រឹកថ្ងៃអាទិត្យអាណ្ណះចេញមកប្រជុំហើយធ្វើសុត្តរកថា
មួយសរសើរពីអាព្រហ្មញ្ញ ។ វាថាវាមិនអាចយកខ្មោចអាព្រហ្មញ្ញ
មកកប់ក្នុងភូមិបានទេ ព្រោះមានឧបសគ្គផ្សេងៗ តែវាបាន
បញ្ជាឱ្យគេធ្វើកម្រងផ្កាមួយយ៉ាងល្អ យកទៅដាក់លើផ្នូរវារួច
ហើយ ។ ហើយក្នុងពិធីថ្ងៃទៀតវាមានបំណងនឹងធ្វើបុណ្យ
លៀងមួយដើម្បីរំលឹកវិញ្ញាណក្ខន្ធអាព្រហ្មញ្ញ ។ អាណ្ណះ
បញ្ចប់សុត្តរកថាដោយ វែសកន្ធុរពាក្យស្នាក់របស់អាព្រហ្មញ្ញ
“ អញនឹងធ្វើការឱ្យកាន់តែច្រើន មិត្តឈ្នះមិនដែលធ្វើខុស ”
ព្រមទាំងយោសនាឱ្យសត្វទាំងអស់យកតម្រាប់តាមអាព្រហ្មញ្ញ
ផង ។

ថ្ងៃបុណ្យមកដល់ហើយ ។ គេឃើញរទេះមួយបរចូល
មកក្នុងភូមិ ដឹកប្រអប់មួយធំ ដែលដាក់សុទ្ធតែរបស់ស៊ីនិង
ផ្លែឈើ ។ យប់ឡើងគេឮសូរសម្លេងវែសកហោរកញ្ជ្រៀរ
ហាក់ដូចជាឈ្លោះគ្នា ព្រោះដូចជាសម្លេងដែលគេចោល
កែវឱ្យបែកខ្ទេចខ្ទី ។ សម្លេងនោះស្តាប់ទៅវិញនៅម៉ោង ១១
យប់ ។ វែសកឡើងរហូតដល់ថ្ងៃត្រង់គេពុំឃើញសត្វណា

មួយចេញមកក្រៅភ្លើយ ។ មានពាក្យចចាមអារាមថាពួក
ជ្រូកបានទិញស្រូវវិស្តីមួយ ឡាំងធំសម្រាប់ទុកស៊ីដឹក ដោយ
គេមិនដឹងសោះថាវាបានលុយមកពីណា ។

ចំណុច ១០

ខ្សែច្រវាក់កន្លងទៅ ។

រដូវរដូវចូលបកហើយផុតទៅទៀតបន្តបន្ទាប់គ្នា ។ ជីវិតសត្វដ៏ខ្លីក៏ផ្លាស់ប្តូរ អន្តោលទៅតាមគ្នាដែរ ។ រហូតមកដល់ឥឡូវនេះគ្មានសត្វណាមួយឡើយ ក្រៅពីចិត្តល្អសេះ អាភ័ក្តិ - អាខូកនិងជ្រូកខ្លះ ដែលនៅចាំបានពីព្រឹត្តិការណ៍មុនថ្ងៃបដិវត្តន៍ ។

មិត្តភក្តិពេល ដែលជាសត្វល្ងង់តែស្ងួតត្រង់ ស្លាប់បាត់យូរហើយ ។ មេផ្តែទាំងបីគឺមីព្រះ - មីប្រេច - និងមីល្អុង ក៏បានអស់ជីវិតដែរ ។ ចំណែកពូស្វិតដែលជាជនអភ័ព្វ ហើយត្រូវគេបណ្តេញចោលព្រោះចិត្តកំណាច និងអយុត្តិធម៌ ក៏ជៀសមិនផុតពីកងជីវិតដែរ ។ គាត់បានស្លាប់ដោយរោគប្រមឹក នៅភូមិមួយដាច់ស្រយាលពីភូមិសម្រែង។ គ្មាននរណាមួយដឹងទេពីវាសនារបស់អាសំឡី - ជ្រូកដែលខំជួយបដិវត្តន៍ តែទីបំផុតត្រូវគេចោទថាក្បត់នឹងគំនិតបដិវត្តន៍វិញ - រហូតដល់គេដេញចោលបាត់ឈ្មោះ បាត់រូប ។ អាព្រួញ - សេះដែលបានបូជាជីវិតដើម្បីប្រយោជន៍រួម -

ល្ងង់ហើយ ធ្វើការឥតមានប្រតិបត្តិកម្មណាសោះ ចិត្តស្មោះត្រង់ឥតមានក្នុងបារក្រៅ - រហូតដល់ស្លាប់ក្នុងកណ្តាប់ដៃនិងកល្យាណនៃចៅហ្វាយដែលរាជបំរើ និងប្តូរជីវិតសាមញ្ញពុំមាននរណានឹកនារំពីវាសោះ ក្រៅពីសម្លាញ់ចាស់ៗ រាពីរ - បីនាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ ឥឡូវមិត្តល្អសេះទៅជាបេសេះភក្តាស់មួយដែលមានដៃជើងជ្រីវជ្រួញ ស្បែកគ្រុកគ្រុកត្រើម - ភ្នែកស្លឹកស្លឹកដូចកើតត្រុនចាញ់ ។ វាគួរតែបានច្បាប់សំរាក ពីរឆ្នាំមកហើយ ។ តែតាមការពិតគ្មានសត្វណាមួយបានឈប់សំរាកឡើយ ។ គំរោងការដែលចង់ទុកដីមួយដុំក្នុងវាលស្រែដើម្បីសង់រោងសំណាក់ឱ្យសត្វចូលនិវត្តន៍នោះ ក៏ត្រូវគេបំភ្លេចចោលយូរយារណាស់មកហើយ ។ សព្វថ្ងៃមានតែអាណ្ណះទេដែលមានទម្ងន់ជិតបីហាប ។ ចំណែកអាព្រួញក៏ធ្លាក់ណាស់ដែរ ។ វាធ្លាក់ពេកទាល់តែភ្នែកវាទាំងពីរលិបអស់ស្ទើរមើលមិនឃើញ ។ ចំណែកអាភ័ក្តិដែលជាលាវល្ងង់ហើយរោគ ដូចជានៅដដែលដូចមុន - ខុសប្លែកបន្តិចតែត្រង់ច្រមុះ ហើយគាំដៃពីអាព្រួញស្លាប់មកទឹកមុខវាចេះតែស្រងូតស្រងាត់មិនសូវនិយាយស្តីអ្វីសោះ ។

គេនៅឃើញមុខចំឡែក ៗ ទៀតនៅក្នុងភូមិ តែចំនួនក៏មិនច្រើនជាងឆ្នាំមុនដែរ ។ សត្វភាគច្រើនដែលបានកើត

មកហើយ ឮតែគេនិយាយប្រាប់ពីបដិវត្តន៍ពីហាត់បួយទៅ
 មាត់បួយ ។ ឯសត្វខ្លះទៀតដែលគេទិញយកមកពីក្រៅគ្មាន
 បានដឹងឮពីសោះពីរឿងនេះ ។ ឥឡូវក្រៅពីចំណេះសេះ
 គេឃើញមានសេះថ្មីទៀត ។ វាជាពូជសេះល្អ មានរាងរោ
 មាំជាសត្វធ្វើការនិងមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អគួរទុកជាគ្នាបានតែ
 មានមុខមាត់ដូចជាមិនឆ្កាត ។ ក្នុងចំណោមសេះទាំងបីនេះ
 គ្មានអាណាមួយអាចរៀនហើយចាំ គួរអក្សរឡូហ្វសពីអក្សរ
 “ខ”ឡើយ ។ វាជឿទាំងអស់អ្វី ។ ដែលគេនិយាយប្រាប់
 ពីបដិវត្តន៍ ពីច្បាប់ឥឡូវ ។ ជាពិសេសវាជឿទាំងស្រុង
 លើមីកណូបសេះ ដែលវាទាំងបីគោរពនិងកោតខ្លាច ។ តែ
 គេមិនដឹងថាហេតុអ្វីសេះទាំងបីនេះ យល់អំពីន័យ នៃបដិវត្តន៍
 នេះឬយ៉ាងណាដែរ ។ ភូមិកាន់តែចំរើន ការរៀបចំកីកាន់
 តែត្រឹមត្រូវឡើង ។ ឥឡូវទីដីភូមិបានរាត់ទំហំកាន់តែធំ
 បន្តិច ដោយបានស្រែពីរទៀត ដែលត្រូវបានទិញពីពូជង
 ធ្លាប់ជាមួយ ។ សំណង់ហោត់ខ្យល់ក៏បានហើយស្រេចបាច់ ។
 ឥឡូវភូមិក៏មានម៉ាស៊ីនបេះនិងប្រឡោះពោត ម៉ាស៊ីនកើបចំ
 បើងព្រមទាំងមានសង់រោងជាច្រើនបន្ថែមទៀត ។ ពូពាង
 បានទិញរទេះវត្តមួយថ្មីទៀត ។ ថ្វីបើហោត់ខ្យល់ត្រូវបាន
 សង់រួចហើយក៏ដោយ ក៏គេពុំបានយកវាទៅប្រើឡូបង្កើតចរន្ត

អគ្គិសនីដូចបានគ្រោងទុកទេ ។ អាណ្ណះបញ្ជាឲ្យទុកប្រើសំ
 រាប់កិនពោតធ្វើជាប្រាហ្មទៅវិញ ។ យ៉ាងណាបញ្ជាក់ក៏បាន
 ចូលមកក្រាស់ក្រែលដែរ ” ដូច្នេះសត្វទាំងអស់ត្រូវសង់
 ហោត់ខ្យល់បួយទៀត ។ ប្តូងនេះ រាប់រុងរឿងទុកឲ្យបង្កើត
 ចរន្តអគ្គិសនី - ។ ការសម្បូរសប្បាយបួយ ដែលអាស្រ័យ
 ទំហោសនាឲ្យសត្វទាំងអស់ផ្អែកសេចក្តីសង្ឃឹមលើ ដូចជា
 មានភ្លើងនៅគ្រប់ក្រោល មានទឹកភ្លៀងទឹកត្រជាក់ ធ្វើការ
 បីថ្ងៃមួយអាទិត្យ គ្មាននរណាមួយតំណាលពីរឿងនេះទៀត
 ឡើយ ។ អាណ្ណះបានហាមមិនឲ្យនិយាយរឿងនេះ ព្រោះ
 វាថាជាគំនិតប្រឆាំងនឹងឧត្តមគតិនៃសត្វនិយម ឯសុភមង្គល
 ដ៏ពិតប្រាកដនោះ គឺនៅគ្រប់ធ្វើការច្រើន និងមានបាយស៊ី
 គ្រប់គ្រាន់ ។

តាមពិតភូមិសម្រែងកាន់តែសម្បូរសប្បាយមែន ក៏ប៉ុន្តែ
 សត្វទាំងឡាយដូចជាមានជីវិតរស់នៅធម្មតា ដូចពីមុន លើក
 លែងតែជ្រូកនិងផ្កុ ។ នេះប្រហែលមកពីមានជ្រូកនិងផ្កុ
 ច្រើនជាងសត្វដទៃទៀត ហើយសត្វទាំងពីរប្រភេទនេះគឺ
 បានធ្វើការអ្វីឡើយ ។ អាប្រាជ្ញនៅតែទំពន្យល់ថា ជ្រូកថ្មី
 បើគេមិនធ្វើការហត្ថកម្មមែន តែគេត្រូវប្រើកម្លាំងប្រាជ្ញា ក្នុង
 ការចាត់ចែងការ និងរៀបចំគំរោងការថ្មីសម្រាប់ភូមិ ។

ការទាំងអស់អាចបាន ឃ្លោះហើយសព្វដែលល្ងង់បិទអាចនឹង
យល់ ហើយធ្វើកើតឡើយ ។ អាប្រាជ្ញពន្យល់ទៀតថា ពួក
ប្រុកប្រូរវំពេញកិច្ចការកំប៉ុកកំប៉ុក ហើយស្ម័គ្រស្មាញរាល់ថ្ងៃ
ដូចជារៀបចំ “សុសស៊ីយេ” ធ្វើសេចក្តីគត់ហេតុ ចាត់ចែង
របៀបវារៈ និងកិច្ចការផ្សេងៗទៀត ។ វាសុទ្ធតែសំណុំ
រឿងសំខាន់ៗ ដែលគ្មានសត្វណាឡើយត្រូវដឹង - ហើយជូន
កាលបើរឿងនោះវាសំខាន់ពេក គេត្រូវដកចោលក្នុងចង្រ្កាន
បាយ ។ វាជាអាយុជីវិតនៃការចំរើនលូតលាស់របស់ភូមិ
អាប្រាជ្ញចេះតែខំនឹករកពាក្យពន្យល់ ។ ដូច្នោះគ្មានប្រុកប្រូរវំ
ណាមួយឡើយដែលធ្វើការហត្ថកម្ម ហើយសព្វថ្ងៃនេះ គេ
ឃើញមានតែប្រុកនិងតែត្តទេ ដែលមានការស៊ីចុកកាន់តែប្រ
សើរឡើងៗ ។

ចំពោះសត្វដទៃ បើតាមវាដឹងការរស់នៅឥតមានផ្លាស់
ប្តូរអ្វីបន្តិចឡើយ ។ វានៅតែដូចសេចក្តីស្រេកយ្មាន ដេក
លើចំបើង ដឹកទឹកក្នុងត្រពាំង និងត្រូវធ្វើស្រែចំការ ឥតពេល
សំរាកដដែល ។ នៅរដូវភ្លៀងវាធុញទ្រាន់នឹងទឹក ភក់
ជោគជាំ នៅរដូវក្តៅវិញវាត្រូវរំទានដោយរុយ ។

សត្វចាស់ៗ ចេះតែនាំគ្នាខំគិត ហើយនឹកទៅដល់អនុ
ស្សាវរីយចាស់ៗ ជំនាន់មុនបដិវត្តន៍ នឹកដល់ថ្ងៃដែលពូស្វិត

ប្រុករកបណ្តេញចេញពីភូមិ ។ តើពេលនោះជីវិតវាស្រួលឬ
វេទនាវាងឥឡូវ ? វាក្តេចរស់ ។ វាមិនអាចយកអ្វីមក
ប្រៀបធៀបជាមួយជីវិតបច្ចុប្បន្ននេះបានឡើយ ។ បើល
ទៅគ្មានអ្វីចំរើនសោះ ក្រៅពីស្ថិតិរបស់អាប្រាជ្ញ ដែលចេះ
តែឡើងរហូតនោះ ។ វារស់បច្ច្រោបាយនិងដោះស្រាយ
ហើយ ។ តែវាក៏គ្មានពេលនឹងគិតដែរ ។ មានតែអាភ្នើ
ទេ ដែលថាវានៅចាំបានទាំងអស់ រឿងរ៉ាវចាស់ៗ ដែល
បង្ហាញឲ្យឃើញថាជីវិតគឺការស្រេកយ្មាន លំបាក ទុក្ខ ព្រួយ
ល្អ អាក្រក់ សុខ ទុក្ខ ដែលជាច្បាប់ទូទៅនៃធម្មជាតិ ។

ប៉ុន្តែសត្វទាំងអស់ពុំទាន់អស់សេចក្តីសង្ឃឹមទេ ។ គ្មាន
ពេលម្តងណាឡើយ ដែលវាមិននឹកដល់ភព្វសំណាងដែល
បានកើតមកក្នុងភូមិសម្រែង ។ វាជាភូមិតែមួយគត់ក្នុងប្រ
ទេសទាំងមូល ដែលសត្វមានកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ និងត្រួតត្រា
ដោយសត្វគ្នាឯង ។ នរណាក៏ដោយ អាត្មចមើបនឹងកើត
ក៏ដូចជាអាដែលមកពីក្រៅចំងាយ ១០ ឬ ២០ គ.ម ទ្រាំ
បិទអ្នកសរសើរពីភូមិសម្រែងនេះមិនកើតឡើយ ។ ពេល
ដែលវាឮសូរកាំភ្លើង និងទង់ពណ៌បៃតងបក់រិចលើបង្គោល
ម្តងៗ វាទាំងអស់រំភើប និង ត្រេកត្រអាលក្នុងចិត្ត ។ វា

នាំគ្នាចាប់និយាយ ពីថ្ងៃដែលពោរពេញដោយគំនិតបដិវត្តន៍
ពីការរំលំរបបមនុស្ស - ពីធម្មនុញ្ញ - ពីប្រតិបត្តិការសឹក និង
ពីការចុះចាញ់នៃពួកមនុស្ស ។ គ្មានអ្វីដែលអាចបំភ្លេចបាន
ឡើយ ។

សង្គមថ្មីដែលអា “ គំនិត ” បានលាតត្រដាងនៅយប់
បួយនោះ សង្គមថ្មីដែលមានរាល់ស្រពពពកខៀវស្រងាត់
ដាច់កន្ទុយត្រុក - សង្គមថ្មីដែលត្រូវត្រួតត្រាដោយសត្វគ្នា
ឯង ទាំងអស់នេះវាគ្រាន់តែជាសេចក្តីសង្ឃឹមប៉ុណ្ណោះ ។
ថ្ងៃណាមួយ សេចក្តីពិតនឹងមកដល់ ។ បើមិនមែនថ្ងៃ
ស្តុកភាគីមិនយូរលើសពីមួយជីវិតសត្វដែរ ។ ហើយវាជឿ
ជាក់ថាថ្ងៃនោះ គង់តែមកដល់ ។ ចំរៀងបដិវត្តន៍ក៏នៅ
ល្ងង់មានពួងលិចឯកើត មួយដងមួយយាមដែរ ។ ថ្ងៃបើ
សត្វទាំងអស់នៅចាំចំរៀងនេះបានក៏ដោយ ក៏គ្មានសត្វណា
មួយហ៊ានច្រៀងឱ្យគេឯងឮឡើយ ។ ជីវិតវាកាន់តែពិបាក -
ឯសេចក្តីសង្ឃឹមវាសាបសូន្យអស់រលីងហើយ ។ តែយ៉ាង
ណាក៏ដោយ វាក៏នៅជឿថា វាមិនដូចសត្វដែលនៅភូមិដទៃ
ទៀតដែរ ។ បើវាជួបនឹងសេចក្តីស្រេកយ្មាន គឺមិនមែនមក
ពីចំណីនោះយកទៅឱ្យមនុស្សដែលជាចៅហ្វាយនោះទេ ។
វាធ្វើការច្រើន ក៏សម្រាប់បំរើផលប្រយោជន៍របស់វាតែ

ប៉ុណ្ណោះ ។ គ្មានសត្វណាហាក់ដើរជើងពីរដូចមនុស្ស - គ្មាន
សត្វណាហាក់គ្មាង “ ចៅហ្វាយ ” - សត្វទាំងអស់ស្មើគ្នា ។
នេះជាសេចក្តីពិតនៅភូមិសម្រែង ។

ថ្ងៃមួយនៅរដូវប្រាំង អាប្រាជ្ញបញ្ជាឱ្យហ្វូងពពែដើរតាម
រាគំរង់ទៅរកវាលមួយល្អល្អនៅចុងភូមិ, ដែលមានដុះសុទ្ធ
តែដើមឈើតូច ។ ។ គេឃើញហ្វូងពពែឈររៀនមើលស្លឹក
ឈើខ្ចី ។ ក្រោយការដឹកនាំរបស់អាប្រាជ្ញ ។ ល្ងាចឡើងទើប
គេឃើញអាប្រាជ្ញត្រឡប់ចូលភូមិវិញ ទុកឱ្យហ្វូងពពែដេក
ចាំក្រោយដើមឈើនោះ ។ ព្រឹកឡើងទើបគេឃើញអាប្រាជ្ញ
ត្រឡប់ទៅវិញ ។ ពពែដេកស៊ីនៅក្រោយដើមឈើនោះអស់
មួយអាទិត្យ ។ សត្វទាំងអស់ក៏ចេះតែឆ្ងល់ ហើយមិនដឹងជា
ពួកពពែនេះចង់ធ្វើអ្វីនៅទីនោះទេ ។ ក្រោយមកទើបអាប្រាជ្ញ
ប្រាប់គេឯងថា វាវល់ទៅបង្រៀនហ្វូងពពែឱ្យចេះច្រៀងបទ
ថ្មី ហើយវាត្រូវការកន្លែងស្ងាត់ ។

ល្ងាចនេះ មេឃស្រឡះល្អ ។ គេឃើញហ្វូងពពែដើរ
ត្រឡប់ចូលភូមិ ចំពេលដែលសត្វទាំងឡាយទើបនឹងបង្ហើយ
គារងារហើយ ហើយត្រូវចូលមកលំនៅវិញ ។ ពេលនោះ
ស្រាប់តែពួស្សរសស្រែកសេះមួយចេញពីទីគ្នា ។ សត្វទាំង
អស់ឈប់ដឹកព្រមគ្នា ។ សម្លេងអម្បាញ់ចិញជាសម្លេងមី

កណ្តុបសេះ ។ សម្តែងនេះឮមកទៀត ។ ម្តងណោះសត្វ
ទាំងអស់ក៏នាំគ្នារត់យ៉ាងលឿនតំរង់ទៅទិដ្ឋា ។ អនិច្ចា! វា
ឃើញមីកណ្តុបសេះ កំពុងតែឈរមើលជ្រូកមួយកំពុងខំប្រឹង
ហាត់ដើរជើងពីរ ។ ជ្រូកនេះគឺអាប្រាជ្ញ ។ មើលទៅគួរ
តែអស់សំណើចដោយឃើញវាលរស្មីរតែមិនដាច់ ព្រោះ
ទម្ងន់វាធ្ងន់ ។ វាខំប្រឹងដើរជើងពីរកាត់ទិដ្ឋាទាល់តែបាន ។
បួយសន្ទុះក្រោយមក គេឃើញជ្រូកមួយហ្នឹងដើរចេញមកពី
ទ្វារជ្រុង ។ វាដើរដាច់រូបបើដើរក្រោយទាំងពីរបស់វា ។
អាខ្លះដើរបានស្រួល - អាមួយពីរទៀតទ្រេតទ្រោតដូចជា
ត្រូវការចន្ទលំបូលើច្រត់ តែវាទាំងអស់ខំប្រឹងដើរបានរហូត
ដល់ចុងមួយទៀត ។ បន្តិចមកគេឮសូរឆ្លុះឆ្លុះ និងសំរែក
រងារនៃអាមាត់ខ្មៅ - រួចទើបគេឃើញអណ្តូងដើរចេញមក -
លើជើងពីរយ៉ាងសង្ហា - ងាកចុះងាកឡើងដៃកាន់រំពាត់ព្រម
ទាំងមានផ្លូវតំរូវវិញខ្លួនវាផង ។

សត្វទាំងអស់ស្រឡាំងកាំងបាត់មាត់ស្ងាត់ឈឹង ។ វា
ទាំងអស់គ្នាប្រជ្រៀតភ្លៀងភ្លៀង ដោយសេចក្តីភិតភ័យនិង
ងឿងឆ្ងល់ ។ វាសំឡឹងមើលហ្នឹងជ្រូកដើរជុំវិញទិដ្ឋា ហាក់
ដូចជាពិតលោកត្រូវក្រឡាប់ ។ បន្តិចមកសេចក្តីភ្ញាក់ផ្អើល
ក៏រសាយទៅវិញ ។ ទោះជាមានសម្តែងត្រហឹមរបស់ផ្តុ-

ទោះជាមានទម្ងន់យូរមកហើយទម្ងន់ ដែលមិនដែលឆ្លុញត្រង់
មិនដែលរិះគន់ - លើអ្វី ។ ទាំងអស់ - សត្វទាំងអស់រកចប់
សំណើចចំអកពុំបានឡើយក្នុងពេលនេះ ។ តែក្នុងពេលនោះ
ហាក់ដូចជាមាននរណាម្នាក់ឡូបង្គាប់ ៖ ហ្នឹងព្រៃក៏ចាប់ផ្តើម
ស្រែកហោរឡើងព្រម ។ គ្នា ៖

“ជើងបួនល្អ - តែជើងពីរក៏កាន់តែប្រសើរ!” ជើងបួនល្អ
តែជើងពីរក៏កាន់តែប្រសើរ - ជើងបួនល្អ - តែជើងពីរក៏កាន់
តែល្អ”

វាស្រែកប្រហែលមួយស្របក់ទើបឈប់ ។ ហើយនៅ
ពេលដែលសម្តែងនេះស្ងប់ទៅ ពួកជ្រូកក៏ដើរចូលទៅក្នុង
ក្រោល ។ សត្វទាំងអស់ឈរមើលដោយអស់សង្ឃឹម ព្រោះ
ពុំមានឧកាសនឹងនិយាយអ្វីឡើយ ។

អាភ្លើយក្រចមុះត្រដុសលើស្នា ។ វាមើលជុំវិញខ្លួន ។ វា
ងាកមកឃើញមីកណ្តុបសេះ ដែលមានភ្នែកកាន់តែងងឹតជាង
មុន ។ ដោយឥតចេញស្តីមួយម៉ាត់ - មីកណ្តុបសេះក៏យកខ្លួន
វារុញអាភ្លើយហើយក៏នាំអាភ្លើយនេះដើរចូលក្នុងជ្រុង ឈរនៅ
មុខជញ្ជាំងដែលមានមាត្រាធម្មនុញ្ញចារទុកពីលើ ។ វាទាំងពីរ
ឈរស្ងៀមមួយសន្ទុះធំនៅមុខជញ្ជាំង ដែលមានភ្នំអក្សរពណ៌
ស សរសេរពីលើនោះ ។

“ ភ្នែកអញងងឹតទៅហើយ ”

មីកណូបសេះនិយាយឡើង “ កាលអញនៅក្មេង អញក៏
មិនចេះមើលអក្សរដែរ តែយ៉ាងណាក៏ដោយក៏អញឃើញ
អក្សរនៅមុខអញនេះដូចជាខុសពីមុន ។ តើមាត្រាប្រាំពីរ
នៃធម្មនុញ្ញយើងនេះវាដូចពីមុនទេអត់?”

អារក្ខី សុខចិត្តមើលអក្សរដែលសរសេរលើជញ្ជាំង ។
ឥឡូវវាទាំងអស់ត្រូវលប់ចោលអស់ហើយ នៅសល់តែឃ្លា
ឃ្លាប៉ុណ្ណោះ ។ ឃ្លានោះសរសេរថា៖

“ សត្វទាំងអស់ស្មើគ្នា តែមានសត្វខ្លះត្រូវមានសិទ្ធិលើស
សត្វដទៃ ” ។

វាគ្មានអ្វីត្រូវទូលំទេ ព្រោះវាស្តែកឡើង សត្វទាំងអស់
ចេញទៅធ្វើការ ក្រោមការដឹកនាំនៃជ្រូក ដែលឥឡូវមាន
រំពាត់កាន់នៅដៃផង ។ វាគ្មានអ្វីទូលំទៀតទេ កាលបើបាន
ដឹងថា ឥឡូវជ្រូកមានវិទ្យុស្តាប់ ។ គេរៀបចំដាក់ទូរស័ព្ទ
និងជាការសេចក្តីជាច្រើនក្បាលសំរាប់មើល ។ វាគ្មានអ្វី
ទូលំទៀតទេ កាលបើបានឃើញអាណ្តុះចេញមកដើរលេង
យកខ្យល់ក្នុងសួនច្បារ ហើយមានទាំងបៀមខ្សៀវនៅនឹង
មាត់ទៀតផង ។ វាគ្មានអ្វីទូលំទៀតទេ កាលបើអាណ្តុះ
យកខោអាវពូស្តឹមតមកពាក់ដូចជាអាវកុតខ្មៅ - ខោស្នាប់ភ្លៅ-

ព្រមទាំងស្បែកជើង ។ ចំណែកប្រេដ្រិកដែលជាដំនិតវា
ក៏យកអាវស្បែករបស់ប្រេដ្រិកស្តឹមតមកពាក់នៅថ្ងៃអាទិត្យដែរ ។

ឃ្លាអាទិត្យកន្លងទៅ ។ នៅថ្ងៃរសៀលឃ្លាគេឃើញ
មានរទេះជាច្រើនបច្ចុលក្នុងភូមិ ។ នេះគឺអ្នកស្រែនៅជិត
ខាងភូមិ ដែលបានត្រូវអញ្ជើញមកមើលនិង ទស្សនាភូមិ ។
គេទាំងអស់មានសេចក្តីស្ងប់ស្ងែងនឹងសមិទ្ធិជាច្រើន ដែល
បានរីកចំរើន ជាពិសេសរហាត់ខ្យល់ ។ សត្វទាំងអស់កំពុង
បោចស្មៅនៅក្នុងចំការ ។ វាទំធ្វើការណាស់ មិនទាំងហ៊ាន
ងើបមុខមើលមុខភ្ញៀវដែលមកមើលផង ។ គេមិនដឹងថា
តើសត្វអស់នេះ ខ្លាចជ្រូក ឬខ្លាចមនុស្សទេ ។

យប់នោះ ភក្តីសួរសម្តែង សប្បាយហើកព្រឿននិងចំ
រៀងចេញពីផ្ទះ ។ សត្វនាំគ្នាក៏យក ភ័យនិងងឿងតូលំនឹង
សម្តែងដីចម្លែកនេះ ។ តើវាមានអីកើតឡើងទៀតហើយ? ។
តើនេះជាលើកដំបូងហើយឬ ដែលសត្វនិងមនុស្សជួបគ្នា?
ដោយស្រះគ្នា វាទាំងអស់ក៏នាំគ្នាលូនចេញទៅពូនក្នុងសួន។

ទៅដល់មាត់របង - វាលប់ងឹក ព្រោះចិត្តមួយចង់ត្រ
ឡប់ចូលក្នុងក្រោលវិញ ។ តែទីបំផុតមីកណូបសេះដាច់ចិត្ត
នាំផ្លូវ ។ វាទាំងអស់ក៏នាំគ្នាដើរលេប ។ ចូលទៅក្នុងផ្ទះ ។
សត្វណាខ្ពស់ ។ ឈរងើបក្បាលតាមចន្លោះបង្អួច ។ វា

ឃើញមនុស្សប្រហែលដប់ពីរនាក់ និងជ្រូកប្រហែលប្រាំមួយ
អង្គុយនៅជុំវិញគុវែងមួយ ។ អាណ្ណះអង្គុយនៅក្បាលគុៈ
ដែលជាកន្លែងកិត្តិយស ។ ជ្រូកមានបូកពានិងទឹកមុខមាំទាំ។
តើវាឃើញអ្វី? វាឃើញមនុស្សនិងសត្វកំពុងលេងបៀយ៉ាង
សប្បាយរីករាយបំផុត ។ ឥឡូវគេឈប់សំរាកសិន ដើម្បីជីក
ស្រាប្រសិទ្ធិពរ ។ បំពង់ធំមួយកំពុងតែហុចពីដៃមួយទៅដៃ
មួយ ហើយគេចាក់ស្រាពីបំពង់ធំនោះទៅក្នុងបំពង់តូចៗ ។
គ្មាននរណាមួយយកចិត្តទុកដាក់មើលសត្វដែលកំពុងអើត
ក្បាល មើលតាមចន្លោះបង្អួចនោះឡើយ ។

គេឃើញពូជនៃភូមិទួលក្រាំងសៀម ក្រោយរកាន់
បំពង់ស្រានៅដៃ ។ ប្រហែលបន្តិចទៀតគាត់នឹងសុំឲ្យអ្នក
ទាំងអស់ជីកស្រាធ្វើ “តូស្ត” ហើយ ។ តែមុននឹងធ្វើ
“តូស្ត” - គាត់បានសុំនិយាយទៅកាន់ភ្ញៀវទាំងអស់សិន ។

គាត់ថា ល្ងាចនេះជាថ្ងៃដ៏ឧឡារិកមួយចំពោះគាត់ និង
ចំពោះភ្ញៀវទាំងអស់គ្រប់គ្នា ។ ការយល់ច្រឡំ ការមិនទុក
ចិត្តគ្នា និងការមិនយោគយល់គ្នា ដែលមានជាយូរយារមក
ហើយនោះត្រូវបានបញ្ចប់ឲ្យរលត់បាត់ទៅវិញនៅល្ងាចនេះ។
ថ្ងៃនេះហើយជាថ្ងៃដែលគាត់និងភ្ញៀវទាំងអស់មករំលែក
សេចក្តីត្រេកត្រអាល ក្រោយពីពេលដែលអ្នកត្រួតត្រាក្រុម

សម្រែងត្រូវរុករកភូមិជិតខាងមានការប្រណែនពន្យា បិនទុកចិត្ត
អស់ពេលជាយូរមក ។ រឿងមិនគួរតប្បីក៏ត្រូវបានលើកឡើង
ហើយគំនិតអាក្រក់ក៏បានផុះឡើង សំរាប់ចោទគ្នាទៅវិញទៅ
មកដែរ ។ គាត់ធ្លាប់ជឿថា ភូមិសម្រែងដែលមានជ្រូកជា
អ្នកកាន់កាប់ហើយត្រូវត្រាមុខជាមិនស្រួលហើយ មុខជា
បង្កើតនូវសេចក្តីសៅហ្មងដល់ភូមិជិតខាងជាមិនខាន ។ អ្នក
ផងជាច្រើនបានទាយទុកជាមុនដោយមិនបានគិតថា នៅភូមិ
សម្រែងសត្វទាំងអស់មុខតែជួបនូវអាណាធិបតេយ្យ និងការ
ច្របូកច្របល់ចៀសមិនរួច ។ គេទាំងអស់បានប្តេជ្ញាមាន
ដល់វិបាកដល់សត្វ និងគ្នាគ្នាគេក្នុងភូមិដទៃទៀត ។ ក៏ប៉ុន្តែ
ការព្រួយបារម្ភនោះបានបាត់អស់ទៅវិញនៅថ្ងៃនេះ ។ ជា
ពិសេសនៅថ្ងៃនេះ ក្រោយពីបានដើរមើលភូមិសព្វគ្រប់ទៅ
គាត់និងមិត្តភក្តិគាត់បានយល់ថាគំនិតមុន ។ សុទ្ធតែទុសទាំង
អស់ ។ របៀបធ្វើការយ៉ាងទំនើប និងមានប្រសិទ្ធិភាព
វិន័យ ថ្លៃថ្នូរ របៀបរៀបរយ បានធ្វើឲ្យគាត់ចង់យកភូមិ
សម្រែងជាគូរដល់ភូមិដទៃទៀត ។ គាត់ហ៊ាននិយាយដោយ
ពេញមាត់ថា សត្វទាំងឡាយនៅភូមិសម្រែងនេះធ្វើការច្រើន
តែបានចំណីតិចជាងសត្វទាំងឡាយនៅភូមិដទៃទៀត ។ នេះ
ជាការល្អសំរាប់មនុស្សទៅវិញ ។ ម៉្លោះហើយ ក្រោយពីបាន

បើបេក្ខមិសប្រែងនេះ គាត់ព្រមនិងបិទភ្នែកគាត់ នឹងយកគំនិត
ទាំងអស់ទៅអនុវត្តភ្លាមនៅភូមិរៀង ។ ខ្លួន ។

គាត់បានបញ្ចប់សុន្ទរកថា ដោយបញ្ជាក់ជាថ្មីម្តងទៀតថា
បិទភ្នែកព្រមតែស្ថិតស្ថេរ រហូតទាំងភូមិសប្រែង និងភូមិពិត
ខាងទាំងអស់ ។ រវាងជ្រកនិងមនុស្ស មិនត្រូវមានការ
ខ្វែងគំនិត និងខ្វែងផលប្រយោជន៍ទៀតឡើយ ។ ការតស៊ូ ឬ
ចំណោទរបស់ជ្រក និងរបស់មនុស្ស ត្រូវមានលំនាំប្រហាក់
ប្រហែលគ្នា ។ តើបញ្ហាភិក្ខុការមិនដូចគ្នាឬអ្វីទោះជានៅ
កន្លែងណាក៏ដោយ ។ និយាយមកដល់ត្រឹមណោះ គេសង្កេត
ឃើញថា ពូជធម៌បញ្ចេញទ្រឹស្តីរបស់គាត់ឲ្យភ្ញៀវទាំងអស់
ស្មើចំនឹងគាត់ ។ តែគាត់សប្បាយខ្លាំងពេក រកនឹកគំនិត
នោះមិនចេញ ។ ដោយដឹងខ្លួនថាគាត់និយាយបែបអាក
រអួល ព្រោះសំដីរបស់គាត់ បែបមានផ្ទៃផ្កាវៃបខាយច្រើន
គាត់ក៏បញ្ចប់សុន្ទរកថាដូចតទៅ ៖

“បើឯងមានសត្វដែលបំរើឯង នៅតែមានគំនិតប្រឆាំង”

គាត់ស្រែកឡើង “យើងក៏មានគូលីយើងជាច្រើនដែលចេះ
តែតវ៉ាមិនចេះចប់” ពាក្យសំដីនេះ ធ្វើឲ្យអ្នកទាំងអស់សើច
គឺលឡើង ។ ពូជធម៌បន្តសំដីទៅទៀត ដោយពោលពាក្យ
សរសើរពីជ្រកដែលចេះឲ្យចំណីភិក្ខុ តែចេះបង្ខំឲ្យសត្វធ្វើការ

ច្រើនព្រមទាំងចេះប្រៀន កុំឲ្យមានការខ្លះខ្លាយ ដែលគាត់
បានធ្វើការកត់សំគាល់ក្នុងភូមិនេះ ។

និយាយមកដល់ត្រឹមណោះ ពូជធម៌សុំឲ្យភ្ញៀវទាំងអស់
ក្រោកឡើងឈរជើងពីរ - ព្រមទាំងសូរបញ្ជាក់ឲ្យដឹងថា តើ
កែវទាំងអស់មានស្រាពេញឬទេ រួចហើយគាត់ស្រែកឡើង
ថា ៖

“បិទភ្នែកជាទីរាប់អាន - ខ្ញុំសូមឲ្យមិត្តលើកកែវស្រានេះ
ឡើង ហើយដឹកដើម្បីជាជោគជ័យ និងសេចក្តីចំរើន
ដល់ភូមិសប្រែង”

សំរែកហោរានិងទន្រ្ទាំជើងក៏លាន់ឮឡើង ។ អាណ្ណះសំដី
ពោរពេញទៅដោយក្តីសប្បាយ និងរំភើប ។ វាដើរចេញពី
គុំគំរង់ទៅពូជធម៌ ។ ដល់ហើយវាយកកែវទៅទង្គិចនឹងកែវ
ពូជធម៌ អកស្រាទាល់តែអស់គ្មានសល់ ។ លុះសម្តេចអ្វីអ
បានស្ងប់បន្តិច អាណ្ណះដែលនៅខំឈរជើងពីរ ក៏ផ្តើមនិយាយ
ទៅកាន់អង្គប្រជុំថា វាក៏ដូចជាពូជធម៌ដែរ វាមានពាក្យពីរ-បី
ម៉ាត់ នឹងនិយាយ ។

ជាទម្លាប់របស់វា អាណ្ណះច្រើននិយាយខ្លីៗ តែចំណុច
សំខាន់ៗ ។ វានិយាយថា វាក៏មានជំនឿថា ការយល់ច្រឡំ
កាលពីមុនមក ត្រូវបញ្ចប់នៅថ្ងៃនេះ ។ ជាយូរមកហើយ

ដែលចេះតែមានពាក្យចចាមអារាម ដែលបានប្រតិបត្តិឡើង
ដោយពួកសត្រូវ ក្នុងគោលបំណងចង់បង្កើនអំណាច។ វា
និងសហការីវា ជាអ្នកដើរបញ្ចុះបញ្ចូលគំនិតបដិវត្តន៍ ។ គេ
ទាំងអស់គ្នាបំបែកចោទថាវា ជាអ្នកផ្សាយគំនិតបំបែកបំបោរសត្វ
នៅភូមិជិតខាង ។ វាគ្មានអ្វីជ្រាបសេចក្តីពិតទេ! គោល
បំណងរបស់វា និងសត្វទាំងអស់ នៅភូមិសម្រែង គឺចង់តែ
រស់ដោយសេដ្ឋីភាព និងមានការទាក់ទង ជួញប្រែជាប្រយោជន៍
ជិតខាងតែប៉ុណ្ណោះ ។ ភូមិនេះ ដែលវាមានសំណាងនិង
ភិក្ខុយសបានបកត្រួតត្រា គឺជាភូមិដែលផ្សាយតែគំនិតឱ្យ
មានសហប្រតិបត្តិការ ។ ភូមិនេះមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិរបស់វា
តែម្នាក់ទេ គឺជាសម្បត្តិរួមនៃជ្រូកទាំងអស់ ។

វាបន្តទៀតថា វាមិនជឿថាសត្វទាំងអស់នៅតែមាន
ការមិនទុកចិត្តលើវាទេ ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ
វានឹងមានគំរោងការផ្លាស់ប្តូរទៅទៀតក្នុងកិច្ចការរៀបចំភូមិ
ដើម្បីឱ្យមានការទុកចិត្តកាន់តែច្រើនលើរូបវា ។ ដូចជាដឹង
ស្រាប់ហើយ សត្វទាំងឡាយនៅក្នុងភូមិនេះមានទម្លាប់អា-
ត្រក់ដែលហៅគ្នាទៅវិញទៅមកថា “ សមមិត្ត ” ។ ពាក្យ
នេះត្រូវលប់ចោល ។ វានៅមានទម្លាប់អាត្រក់ និងឥត
ប្រយោជន៍ឱ្យទៀត គឺសត្វទាំងអស់ រាល់ថ្ងៃអាទិត្យ ត្រូវ

ដើរជាជួរទៅធ្វើការកិច្ចនៅមុខក្បាលខ្មោចអា “ គំនិត ”
ដែលពួកវាបំបែកបង្កើតក្នុងសួន ។ ទម្លាប់នេះត្រូវហាម
មិនឱ្យមានតទៅទៀត ។ ឯក្បាលខ្មោចនោះក៏វាបានបញ្ជា
ឱ្យយកទៅកប់ចោលបាត់ទៅហើយ ។ ភ្ញៀវទាំងឡាយ
ប្រហែលជាបានសង្កេតឃើញ ទង់ពណ៌បៃតងដែលបង្ហាញ
បង្កោលក្នុងសួនដែរ ។ ទង់នេះពីដើមមានសញ្ញាជើងសេះ
និងស្បែកពណ៌ស ឥឡូវក៏បានលប់ចោលនៅតែពណ៌បៃតង
សុទ្ធ ។

អាណ្ណៈ នៅមានចំណុចមួយដែលចង់ធ្វើការកត់សំគាល់
លើពាក្យសំដីដ៏ពិរោះ និងជាមិត្តភាពរបស់ពួកវា ។ វាថា ពួ
កវានៅតែហៅឈ្មោះភូមិនេះជាភូមិ “ វិមានសត្វ ” ។ តែវា
មិនបន្ទោសពួកវាទេ ព្រោះនេះជាលើកដំបូងហើយដែលអា
ណ្ណៈបានប្រាប់គេទាំងអស់ឱ្យដឹងថាឈ្មោះភូមិ “ វិមានសត្វ ”
ត្រូវលប់ចោល ហើយឱ្យហៅថាភូមិសម្រែងវិញ ព្រោះ
ឈ្មោះនេះជាឈ្មោះដើមហើយសមរម្យ ។ ដូច្នេះឈ្មោះនេះ
ត្រូវហៅចាប់ពីថ្ងៃនេះទៅ ។

ថាហើយ អាណ្ណៈក៏បញ្ចប់សុន្ទរកថាដោយពោលពាក្យ
ថា :

“ មិត្តជាទីរាប់រាន ខ្ញុំក៏មាន “ តូស្ត ” ដូចពូជផងដែរ ” ថា
ហើយវាឡូគេក្រោកឈរ ហើយពោលថា៖

“ ចាក់ស្រាឡូពេញកែវ មិត្តទាំងអស់គ្នា! នេះគឺតូស្ត
របស់ខ្ញុំ សូមឡូជោគជ័យមានដល់ភូមិសម្រែង ” ! សម្រែក
ហោកញ្ជ្រៀវក៏ឮឡើងម្តងទៀត ។ គេទាំងអស់នាំគ្នាអកស្រា
ទាល់តែអស់គ្មានសល់មួយដំណក់ ។

សត្វទាំងអស់ស្ម័គ្រទាំងលួចមើលគេសប្បាយខាងក្នុង តែ
វាដូចជាមានពិការភ័យក្នុងចិត្ត ព្រោះហាក់ដូចជានឹងមានវិបត្តិ
មួយកើតឡើង ។ “ ខ្ញុំជ្រុកទាំងអស់ហាក់ដូចជាមានសភាព
ប្លែកខុសធម្មតា ។ មីកណូបសេះខំប្រឹងបើកភ្នែកមើលមុខពី
មួយទៅមួយ ។ វាដូចជាឃើញជ្រុកខ្លះមានមុខ ៥ ខ្លះទៀត
៤ ខ្លះទៀត ៣ ។ មុខមាត់ដីចម្លែកនេះ ដល់មើលយូរៗ
ទៅវាលាយចូលគ្នាឃើញតែមួយ ។ មួយស្របក់មកទើប
សម្តែងខ្សែវខ្លាវនោះស្ងាត់ឡើងវិញ ។ ជ្រុកនិងមនុស្សក៏ចាប់
ផ្តើមលេងបៀម្តងទៀតក្រោយពីបានធ្វើ “ តូស្ត ” រួច ។ ឃើញ
ដូច្នោះហើយសត្វទាំងឡាយនាំគ្នាថយចេញពីបង្អួចហើយដើរ
តំរង់ចូលក្រោលវិញ ។

គ្រាន់តែដើរបាន ២០ ម៉ែត្រប៉ុណ្ណោះ វាទាំងអស់ឈប់
ងឹក ដោយឮសម្តែងឡូឡាចេញពីផ្ទះ ។ វាភ័យទៅពួនលួច

មើលតាមចន្លោះបង្អួចម្តងទៀត ។ ម្តងនេះវាឃើញមនុស្ស
និងជ្រុកឈ្មោះគ្នា ខ្លះស្រែកខ្លះវាយតុ ខ្លះសំឡក់សំឡឹងរក
គ្នា ខ្លះប្រកែកជេរដាក់គ្នាទៅវិញទៅមក ។ រឿងហេតុនេះ
ប្រហែលមកពី អាណ្យុះ និងពូជផង លេងបៀម្តងបន្តិចទៅវិញ
ទៅមកហើយមើលទៅ ! ។

វាឃើញមនុស្សស្រែកគំហកឡើងព្រមគ្នា ដាក់ឡូជ្រុក
ព្រមទាំងបញ្ចេញកំហឹងរឿងៗ ខ្លួន ។ វាមិនដឹងថាជ្រុកនឹង
ឆ្លើយតបទៅមនុស្សយ៉ាងម៉េចទេ ។ សត្វទាំងឡាយដែល
កំពុងលួចមើល គ្រាន់តែសំឡឹងម្តងទៅមុខមនុស្ស ម្តងទៅ
មុខជ្រុក ម្តងទៅជ្រុក ម្តងទៅមនុស្ស ចុះឡើងៗ ហើយទី
បំផុតក៏នៅតែមិនដឹងជាមុខណាជាមុខណា ។ សត្វទាំងអស់
រង្វេងស្មារតីអស់ហើយ វាលឃប់ចូល ឈប់ដឹង ឈប់ឮ
ឈប់គិត ឈប់និយាយ ។ វាគ្រាន់តែដឹងថា វានៅមាន
ដង្ហើមដកចេញចូល ហើយដឹងខ្លួនថា វានឹងធ្វើការតទៅទៀត
មុននឹងដល់ថ្ងៃស្លាប់ ។

តែការណ៍ដែលវាដឹងច្បាស់ជាងអ្វីទាំងអស់ គឺមុខអ្នក
កាន់អំណាចដូច ។ គ្នា !!! ។

- ចប់ -

ជីវប្រវត្តិអ្នកនិពន្ធ

លោក ជក អ័រវែល (GEORGE ORWELL) នាមដើម អេរិក ប្លែរ (Eric Blair) ជាជនជាតិអង់គ្លេស កើតនៅប្រទេសឥណ្ឌា នៅឆ្នាំ១៩០៣ ។
លោកបានសិក្សានៅស៊ីតិន (Eton) ប្រទេសអង់គ្លេស ។ ឆ្នាំ ១៩២២
ទៅ ១៩២៨ លោកបានបំរើក្នុងក្រុមនគរបាល (Indian Imperial Police)
នៅប្រទេសភូមា ។ ឆ្នាំ ១៩២៨ ទៅឆ្នាំ ១៩៣០ លោកត្រឡប់
ទៅរស់នៅទីក្រុងប៉ារីស ហើយបន្ទាប់មកទៅបង្រៀននៅប្រទេស
អង់គ្លេស ។

លោកត្រូវប្តូរឆ្នាំនៅប្រទេសអេស្ប៉ាញក្នុងសង្គ្រាមស៊ីវិលនាឆ្នាំ
១៩៣៧ (Spanish civil War) ។ នៅសង្គ្រាមលោកលើកទឹកដីលោកបាន
ស្ម័គ្របំរើក្នុងអង្គការ B.B.C ។ ឆ្នាំ ១៩៤៣ លោកសរសេរក្នុងកាសែត
“ Tribune ” ដែលជាកាសែតផ្នែកអក្សរសាស្ត្រនិងនយោបាយ ។
លោកជាអ្នកឆ្លើយឆ្លងកាសែត “ Observer ” នៅប្រទេសបារាំងនិង
អាណ្លីម៉ង់ ។

លោកបានអនិច្ចកម្មនៅទីក្រុងឡុងនៅឆ្នាំ ១៩៥០ ។

លោកបាននិពន្ធរឿងជាច្រើនដូចជា : “ Down and out in Paris
and London, Burmese Days, The Road to Wigan Pier, Coming Up for Air, Keep
the Aspidastra Flying, Homage to Cataloma, Nineteen Eighty-Four, Allergyman's
Daughter, Inside the Whab and other Essays ”

រឿង “ Animal Farm ” ដែលត្រូវបានប្រែសម្រួលមកជាភាសាខ្មែរ

នេះ បានធ្វើឲ្យឈ្មោះលោកអ័រវែល ល្បីល្បាញលើឆាកអន្តរជាតិ ។

នៅពេលបោះពុម្ពលើកទីមួយកាលពីឆ្នាំ ១៩៤៥ សៀវភៅនេះបានលក់អស់ជាងមួយលានក្បាល ។

សព្វថ្ងៃនេះ លោកអ័រវែល មានឈ្មោះជាប់ក្នុងអក្សរសាស្ត្រអង់គ្លេសផ្នែកវិចារិកអក្សរសាស្ត្រ (Critique littéraire) និងនិយោបាយ (Essai Politique) ។ រឿងលោកជាច្រើន បានត្រូវគេយកទៅលេងជាល្ខោនហើយជាពិសេសរឿង “Animal Farm” នេះ ។

រឿង “Animal Farm” បានចូលរោងពុម្ពជាច្រើនដង ដើម្បីឆ្លើយទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់សាធារណជន ។ បើគិតពីឆ្នាំ ១៩៤៥ មក ឆ្នាំ ១៩៧០ សៀវភៅនេះបានទទួលការបោះពុម្ពចំនួន ២៦ លើកហើយ ។